

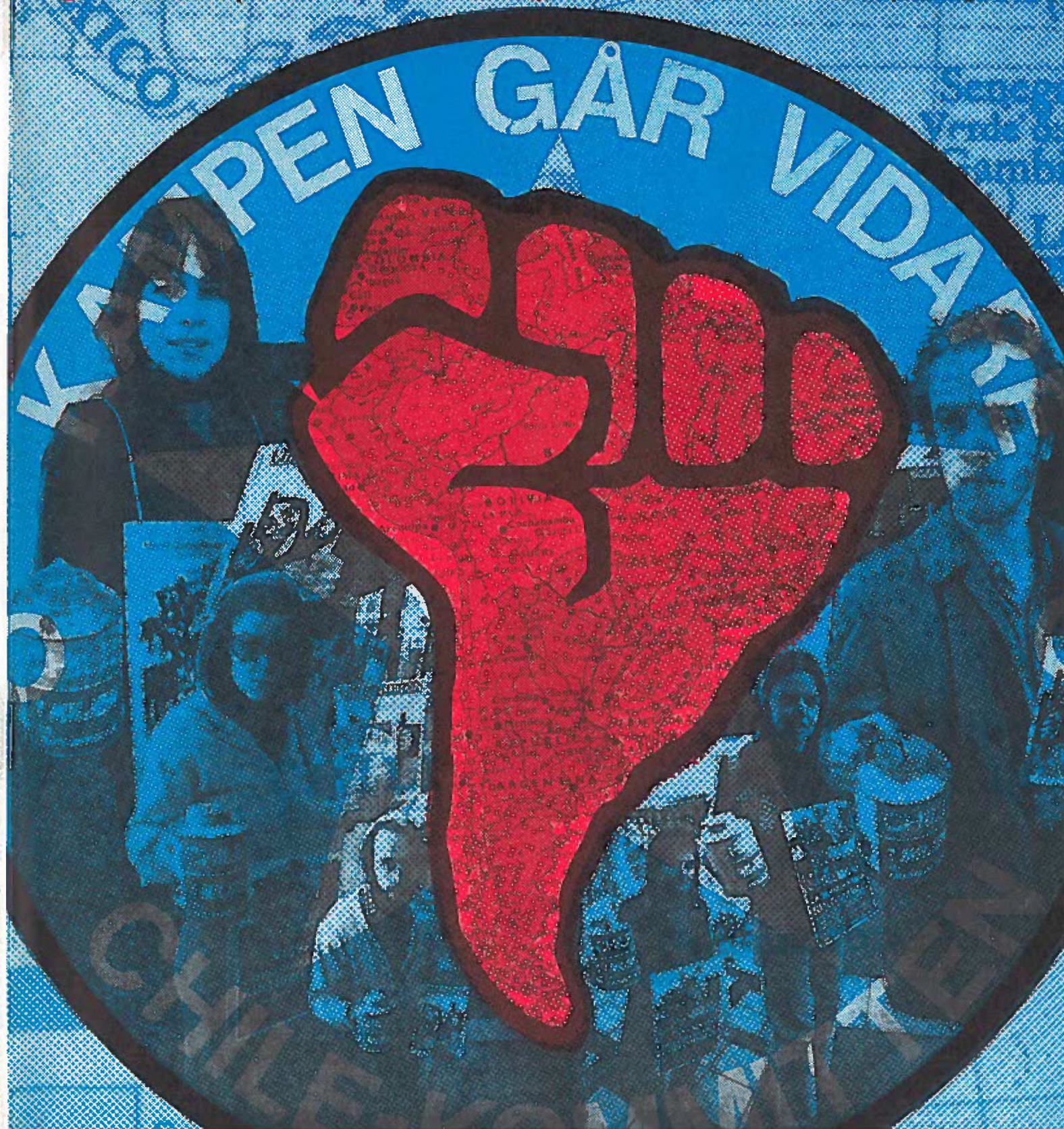
CHILE-BULLETTINEN

Nr 3/75

Ärgång 3

Pris 2 kr

- Intervju med arbetare i Chile: »Vår slutliga seger tillhör också ar.»
- Intervju med PRR: »Kampen är gemensam.»
- Ekonomin i kris
- Juntamän på kurs i Sverige!
- Ord som vapen: chilenska diktter
- Svenskar profiterar i Chile
- Arbetarrörelsen i Chile (del 1)

”Vår slutliga också

Hur lever en chilensk arbetare idag, mer än ett och halvt år efter militärkuppen i september 1973? Hur organiseras motståndet, och vilka är de största svårigheterna? Vilka är lärdomarna från Allende-tiden? Dessa och andra frågor besvarar en chilensk byggnadsarbetare och fackföreningsledare i en intervju gjord speciellt för Chilebulletinen i Santiago i mars i år. Intervjun smugglades ut ur Chile på mikrofilm.

De få fotgängarna skyndar på stegen. Det blir plötsligt tyst. Det brummande ljudet av en bilmotor tystar pojkarna på gatan, som försvinner bort över närmaste staket. Dörrar stängs. Nu hörs knappt referatet från fotbollsmatchen längre. Bilen, en jeep, rundar hörnet. Tre soldater och en officer. Långsamt kör den framåt, stannar till och fortsätter. Det är kväll i Chile.

– Nästan instinktivt vet vi att det är dom som kommer. Husundersökningarna, de godtyckliga arresteringarna, tortyren och morderna hör sen länge till vardagen. Det är terrorn som styr i vårt land. Han är byggnadsarbetare. En av de tusentals som tjänar sitt uppehälle genom att bygga hus men som aldrig haft ett eget hus. Vid 30 års ålder och med 12 år av kamp för att överleva bakom sig är han redan en man som börjar åldras.

Pengarna försvinner mellan fingrarna

– Det är inte lätt att tjäna ihop till brödfödan idag. Med fem munnar att mätta försvinner pengarna mellan fingrarna. För att tjäna 60 tusen escudos (ca 80 kr) måste jag arbeta 10 timmar om dagen. Och ändå räcker inte pengarna alls.»

Liksom tusentals andra chilenare arresterades han en av de första dagarna efter militärkuppen. I fem månader hölls han fängslad som »krigsfånge». Någon anklagelse formulerades aldrig mot honom och om det fanns någon så bevisades den aldrig.

– Det här är inte rätta ögonblicket att minnas tillbaka och bekymra sig över egna plågor. Många har förlorat mer än jag. Vad som är av intresse idag är att vi arbetare skakar av oss militärens ok och bygger ett fritt, socialistiskt Chile. Det här är inte bara högrävarande ord. Vi har bakom oss bittra erfarenheter av en regering som lade grunden för att vi arbetare till slut skulle komma till makten. Exemplet Chile är klart; man kan inte bygga socialismen genom att försona sig med borgarklassen, vilka former den än antar.

Det finns bara en utväg

– Det finns bara en utväg; arbetarna måste ta makten. Jag vet att det inte åstadkoms varken på en eller två dagar. Det kommer att ta mycket, mycket lång tid. Det räcker med att titta på fackföreningarnas situation idag för att inse det. Byggnadsfacket t ex, som jag bäst känner till, är totalt söndertrasat. Fängslandet av ledarna, massavskedanden, arresteringar – med ett ord terrorpolitiken – har gjort ett effektivt omorganiseringsarbete omöjligt.»

Byggnadsarbetarna tillhörde en nationell federation med provinsiella fackföreningar – några av de mest stridbara i den chilenska fackföreningsrörelsens historia – och räknade under UP-tiden med 120 000 anslutna.

Inte bara hungerspöket

– Det är inte bara hungerspöket och den politiska förföljelsen utan också arbetslösheten som drabbar oss. Ingen har idag ett säkert arbete och inte heller respekteras de rättigheter som vi vunnit genom år av kamp. Arbetslösheten bara inom mitt fack är mer än 50 %. Och den som har turen att ha ett arbete måste akta sig för att protestera mot chefernas godtycke och försöka passera oförmärkt. Alla vet att om man idag förlorar sitt arbete, så blir det svårt att hitta ett nytt imorgon. Och det är självklart en av de faktorer som väger tungt vid försöken att omorganisera fackföreningarna; deras ledare är inte där, inga lagar skyddar dom, det gäller att se upp ifall grannen eller arbetskamraten skulle vara en »tjallare».

Företagsägarna och storgodsägarna har idag alla tänkbara medel att trycka ned varje försök att organisera arbetarna. Vi behöver inte gå längre än till de privata företagen – där det finns mest förutsättningar att utföra ett basarbete, för i de statliga är det inte att tänka på – för att se hur de genom en effektiv metod går ifrån de gamla kollektivavtalen; det räcker med att avskeda hela personalen utan undantag. Sen anställer man den igen, men under villkor som företaget fastställer. Och den som är missnöjd har bara att akta sig för att säga det högt.

Varje form av protest tystas med fängelse eller tortyr.

Dessutom gör den här terroregimen det svårt att hitta en väg att uttrycka det massiva missnöje som existerar. Förutom att det inte finns någon laglig rätt att samlas till möten, så riskerar man vid hemliga möten att de är infiltrerade av agenter från SIM (militära underrättelsetjänsten).

Och den dramatiska situationen inom fackföreningsrörelsen är bara en spegling av det tillstånd vänsterpartierna befinner sig i. Ett och ett halvt år efter kuppen är partierna fortfarande inne i en period av omgrupperingar och omorganisering... inget parti kunde möta det som alla före kuppen talade om; militärens kommande resning.

Man bygger inte ett nytt hus över en gammal grund

Det är viktigt att uppehålla sig ett ögonblick vid den punkten. Chile är ett alltför tragiskt exempel för världen. Det går inte att gå mot socialismen hand i hand med dom som ända till igår var våra fiender. Jag menar inte att kamrat Allendes regering gav sig åt borgarklassen utan att den gav efter för den. Den stödde sig inte med all kraft på arbetarna i krisögonblicken. Den förstod inte att det var ett nederlag för folket att ge efter och att varje eftergift avlägsnade den alltmer från arbetarklassen.

Några partier – och jag säger det rent ut – den traditionella vänsterns partier – lärde sig tydligen inte den läxan. Igår sa de; »Genom att respektera de spelregler som borgarklassen satt upp kan vi erövra hela makten». Idag hävdar de att »den ekonomiska krisen leder militärjuntan till sin egen grav. Den kommer att bli tvungen att ge plats för en demokratisk öppning. Vi kommer att ställa upp tillsammans med de progressiva partierna. – Jag vet inte, men jag tycker det liknar ett barns drömmier; att en erfarenhet som historiskt har visat sitt misslyckade skulle kunna återupprepas igen. Såna inställningar förvirrar utan tvivel arbetarna ännu mer. För dom står det ju helt

seger tillhör er”

klart att det här inte är rätta ögonblicket att pröva på något som redan visat att det inte gav resultat. De glömmer inte att kampen inte bara står mot dom som bär militäruniform – dom är ju när allt kommer omkring inte mer än en fasad för något mycket dupare – utan att det är fråga om ett ifrågasättande av ett helt samhälle. Att ändra den nuvarande ordningen på alla nivåer, i alla strukturer, det är uppgiften idag och alltid. Man bygger inte ett nytt hus över en gammal grund. Först måste man göra sig av med det som inte kan användas».

Han talar utan uppehåll som om han fruktade att natten rinner undan utan att han hinner uttrycka allt han känner. Ibland blir han ivrig, men han förlorar aldrig allvaret.

Vi kommer att hålla i rodret

Vägen kommer inte att bli lätt. Jag vet att vår frigörelse kommer att tvinga oss att söka tillfälliga allierade inom andra sociala skikt. Men det gäller att se upp; det är inte de som kommer att hålla i rodret. Vi kommer att acceptera allianser men bara på våra, arbetarklassens, villkor. Det är arbetarklassen som kommer att leda processen. Historien har visat det och vi tror inte längre på undantag.

Jag vill inte att mina ord ska missförstås. Jag vill inte på något sätt klassa ned kamrat Salvador Allende. Det får inte råda något tvivel om det. Utan tvekan innebar valet av honom till president en seger för arbetarna och hans regering var det bästa verktyget för att vi som alltid varit förtryckta äntligen skulle få styra över oss själva. Men även om det är sant att vi hade en del av makten, så kunde vi inte nyttja det vapnet. Det skulle ta för lång tid att räkna upp anledningarna. Men några av dem är av avgörande betydelse och man kan inte bara lämna dem åt sidan.

Igen dialog med kapitalisterna

I första hand fanns det inom Unidad Popular en dominerande sektor som påtvingade resten sin politik. Den var den sektorn som, representerad av den tradi-

tionella vänstern, talade om att konsolidera i stället för avancera framåt. Som inte lyssnade på ropen från de organisationer som folket skapade åt sig i takt med att den frontala kampen mot borgarklassen hårdnade. På andra sidan stod de partier som intog en mer revolutionär hållning, mera i överensstämmelse med den verklighet vi levde i. Det var dom som sa att man inte öppnar en dialog med utan kämpar emot kapitalisterna, bankägarna, storgodsägarna . . .

Så till den grad motsatta ståndpunkten förvirrade naturligtvis arbetarklassen. Bristen på ledning, på enhetlig ledning, var en av de viktigaste faktorerna bakom det stora nederlag som nu smärta oss så. Och det var på så sätt som regeringens intressen många gånger kom i motsatsställning till arbetarnas. Inom byggnadsfacket t ex – för att ta ett exempel på något som hände inom många andra branscher – gick arbetarna på byggnadsfirmorna i strejk för att den nationella lönetaxan skulle respekteras. Regeringens, dvs dess dominerande sektor, sa nej till strejkerna, sa att de skadade landets utveckling. Man förstod inte att arbetarna inte var mot regeringen utan mot cheferna som inte respekterade de

lagar som de själva hade instiftat när de regerade».

Så småningom blir det lilla rummet vi sitter i allt tommare. Tre av de fyra barnen har gått till sängs. Den fjärde iaktar kasettbandet som hela tiden snurrar runt. Hustrun trycker sin mans händer.

Långa år av kamp

– Jag vill upprepa vad jag sa i början. Vi har långa år av kamp framför oss. Det återstår många ångestfyllda nätter, men vi måste fortsätta framåt för de som fallit i striden, för alla de torterade, för alla som måste överge sitt land och sin familj.

Men vi når inte segern bara genom önskningsar och ord som förlorar sin styrka av att ständigt upprepas. Det finns några saker som är av avgörande betydelse, exempelvis vänsterns enighet. Den är viktig därför att den för med sig enighet inom den proletära fronten. Vi arbetare måste kämpa från samma skyttegrav och vår stämma måste vara en enda. Detta är ett ständigt och aktuellt krav; arbetarklassen kommer inte att acceptera sex, sju eller flera vänsterpartier. Den är trött på att splittra sina krafter. Den hoppas att det en gång för

forts. nästa sida

»Vår slutliga seger...» forts.

alla ska skapas en enda ledning, som tolkar den på ett korrekt sätt och som även om det går långsamt framåt, åtminstone inte rör sig framåt som en kräfta.

Det är sant att rädslan idag härskar i Chile. Vi kommer bara att kunna besegra den genom att ge ledning och organisera kring en för arbetarna konkret målsättning: det totala maktövertagandet.

Vi behöver er uppmuntran

Om mina ord skulle komma att läsas utomlands, ber jag alla arbetare i världen som på ett eller annat sätt förstått vår tragedi att inte överge oss. Vi kommer att behöva er uppmuntran i detta långa slag. Vi vet att den internationella solidariteten har varit mycket stor. Vi hoppas

att den inte kommer att upphöra, för vår slutliga seger kommer också att tillhöra er.

Det hörs snabba steg på gatan. Det är arbetare som går till dagens första skift. De stannar till och det hörs en lång vissling. De kallar på O.C.A. Det är hans arbetskamrater. Skuggorna drar sig tillbaka. Ljuset har återigen segrat. Vi är i Chile en varm sommardag.

(Arbetaren i intervjun är medlem i MAPU-partiet.)

■ FÖRKLARANDE NOT:

— Orden »konsolidera» och »avancera» sammanfattar det centrala i de olika sektorernas ställningstaganden under UP-tiden. För en sektor, representerad främst av Kommunistpartiet och delar av Socialistpartiet, gällde det att säkra, konsolidera vad som hade uppnåtts, mot slutet genom en dialog med kristdemokraterna.

För andra sektorer inom Socialistpartiet, för MAPU, MIR och Kristna Vänstern gällde det däremot att konsolidera genom att avancera, genom att fortsätta framåt mot socialismen utan förlikning med borgarklassen. Denna diskussion intensifierades under sista tiden före kuppen och är aktuell än idag.

Militära föreskrifter på fabrikerna

Det översatta utdraget här nedanför från ett »strikt hemligt» dokument, visar hur långt militariseringen har gått och hur stark repressionen är i de chilenska fabrikerna idag. Det illustrerar också de svårigheter som möter de chilenska arbetarna vid organiseringen av motståndskampen.

Chiles armé
Division 11
R.A.M. nr 1 Tacna

Exemplar nr
Ark nr

Detta dokument är strikt hemligt och bör handhas endast av fullt tillförlitliga personer samt förvaras i säkerhetsfack.

Santiago
Till Herr

Härmed meddelas att jag övertagit kontrollen över säkerheten inom den industriella sektor som Ert företag tillhör. Jag är därför tacksam om Ni vill överlämna följande begärda upplysningar.

A. Gällande situationen på företaget före den 11 september 1973.

1. Upptäckt politisk och/eller militant organisation
2. Kännetecken, lokal och andra upplysningar
3. Beskrivning av de viktigaste aktiviteterna inom organisationen.
4. Dess roll inom »bältet» (industriebältet, övers. anm.) och namn på industrier tillhörande samma bälte.
5. Vapen som använts och namn på de ansvariga för dessas distribution, när det gäller:
 - korta eldvapen
 - långa eldvapen
 - automatvapen
 - stiletter och liknande
 - explosionsämnen
6. System för telekommunikationer och kontaktvägar.
7. Stöd gällande livsmedel och hälsovård.

B. Gällande personalens deltagande den 11 september 1973 och påföljande dagar.

1. Beskrivning av händelserna den 11 september 1973 med angivande av namn, använda fordon, möten, talare och övriga upplysningar som kan rekonstruera vad som hände detta datum.
2. Händelser av intresse som inträffat därefter och fram till dags dato, såsom möten, protester, fientlig aktivitet, etc, med detaljer rörande namn, tillfälle, plats, vittnen, etc.

C. Information om företaget

(— — —)

2. Personal

- a) Upplysningar angående kännetecken, bostad, identitetskort, tjänst, antal år vid företaget, yrke, etc om:

1. verkställande personal
2. övervakare och andra
3. tjänstemän
4. arbetare

- b) Namn på avskedad och nyanställd personal efter den 11.9.73.

(— — —)

4. Säkerhet

Beskrivning av säkerhetsåtgärder när det gäller:

- a) installationer
- b) byggnader
- c) personal
- d) dokumentation
- e) funktionssätt
- f) kritiska zoner

5. Specifika säkerhetsproblem inom företaget som inte kan placeras under punkterna ovan.

(— — —)

Juntans drängar

Sedan början av mars vistas två propagandister och agenter för Chilejuntan i Sverige med uppehållet betalt av svenska skattepengar. Formellt är det SIDA som betalar. De två chilensarna är nämligen direktörer vid det chilenska pappersmonopolet »La Papelera» och deltar officiellt i en 14-veckorskurs i bl a företagsledning och produktionsekonomi i Markaryd i Småland. Chilekommittén i Växjö har tillsammans med andra kamrater lokalt gått ut i aktioner för att sätta kraft bakom kravet:

»KASTA UT CHILEJUNTANS DRÄNGAR!»

De två chilensarna – Luis Lorga Bozzo och Rodolfo Zunza Eichhorn – kom till Markaryd i början av mars i år. Bägge är direktörer på det chilenska pappersbolaget »Compania Manufacturera de Papeles y Cartones» (CMPC), vanligen kallat »La Papelera». Den kurs de deltar i är förlagd till Skogsindustriens utbildningscentrum i Markaryd och bekostas till största delen av SIDA. Detta trots att allt direkt svenskt bistånd till Chile avbröts omedelbart efter kuppen i september 1973. Kursen anordnas i samarbete med FN:s organ för industriell utveckling (UNIDO) och Sveriges Skogsindustrieförbund (dvs de svenska arbetsköparnas förbund). Dessa juntamän saknar heller inte gott sällskap på kursen; där finns också deltagare från bl a Brasilien

UT UR SVERIGE!

och Uruguay.

»Opolitiska» propagandister

I en intervju med anledning av att deras närvaro uppmärksammats av kamrater i Chilekommittén säger sig de båda chilenska direktörerna inte vara intresserade av politik. Så mycket är dock klart, menar de bägge, att förhållandena i Chile har blivit mycket bättre efter kuppen. Mera rakt på sak uttrycks det i de färgglada junta-broschyrer som de frikostigt delat ut. Bland glättade färgbilder av bl a sportfiskare och badande flickor kan man t ex läsa följande:

»Hans (Allendes) regering banade väg för en administrativ korruption helt okänd i landet. Hans handhavande av jordreformen, utländsk handel, valutor och industrikoncerner stulna från deras privata ägare, störtade landet in i en katastrofartad ekonomisk kris. Hela reserven av utländska valutor slösades bort på import av livsmedel... (..) Brotten mot konstitutionen – som fördömdes av Högsta Domstolen och de icke-marxistiska partiernas ledare –

priser med över 1 000 % sedan kuppen och vinsterna har snabbt skjutit i höjden. På vems bekostnad är heller inte svårt att förstå. I januari i år trotsade 2 000 arbetare på bolaget det fruktansvärda förtrycket och gick i strejk mot svältlönerna och de vidriga arbetsförhållandena i huvudfabriken utanför Santiago.

Under Allendetiden gick »La Papelera» – som ägs av den ökända, reaktionära klanen Alessandri/Matte – i spetsen för högerns ekonomiska sabo-

De två juntadirektörerna i passande svensk inramning. Tv Lorga Bozzo och th Zunza Eichhorn.

krävde de väpnade styrkornas ingripande för att med alla sektors enhälliga instämmande göra slut på en situation som var ohållbar. Freden har nu återställts liksom arbete inom jordbruket, industrierna och gruvorna. Landet har påbörjat en stabil process av ekonomiskt återhämtande under en regim som önskar ordning, sociala framsteg, administrativ hederlighet...»

Att herrar Lorga Bozzo och Zunza Eichhorn är belåtna kan man förstå. »La Papelera» har monopol på produktionen av papper och pappersmassa i Chile. Bolaget har höjt sina

tage. Hamstring, valutaflykt, spekulationer och rykteskampanjer mot Allendes regering var några av de vapen som ägarna till »La Papelera» använde för att bana väg för militärkuppen.

Men att de bägge direktörerna på något sätt skulle ha med politik att göra förnekas inte bara av dem själva, utan också av Skogsindustrieförbundets chefer vid kursgården.

– Chilensarna är politiskt neutrala, säger kursföreståndaren direktör Åslund.

forts. på sidan 9

Demonstrationen fick stort stöd av Markaryds invånare och samlade 130 personer.

Hitler hyllas

I en skrift kallad »Nationalistiskt tänkande» (*Pensamiento Nacionalista*) som nyligen givits ut i Santiago med Pinochet-juntans välsignelse har en grupp nazistiska »intellektuella» försökt definiera vad som karakteriserar den »sanna nationalismen». En av författarna, Sergio Miranda, understryker att alla sant nationalistiska rörelser kännetecknas av: a) »Betoningen av nationen som den högsta formen av verklighet», b) »Traditionismen», c) »Den aggressiva och våldsamma antimarxismen», d) »Betoningen av en stark krigsmakt», e) »Förkastandet av den politiska liberalismen och den liberala demokratin», f) »Framhävandet av ungdomens roll» och g) »Fientligheten mot judar».

Den ideologi som bäst svarar mot dessa nationalistiska ideal tycks enligt författarna vara fascismen. Med gillande citeras den franske »poeten» Robert de Brasillach som i början av 1940-talet hyllade Hitler-Tyskland i följande ordalag: »Fascismen är det tjugonde århundradets poesi. Jag säger mig: detta kan inte dö... Detta kan aldrig besegras av liberalismen, av den anglosaxiska kapitalismen eller av marxismen. Detta kan aldrig dö.»

Om Hitler själv skriver Sergio Miranda bl a att Hitler »identifierade sig med sitt folk, och folket följde honom ända till slutet, det wagnerska slutet i ruinernas Berlin». »Under ledning av Hitler», berättar Miranda vidare, »var Tysklands uppförande under andra världskriget hjältemodigt. De tyska marskalkarna Rommel, Kesselring och ett halvt dussin andra blev smått legendariska. Nationalsocialismen förstod att ställa sig i spetsen för kampen mot världskommunismen... När Tyskland den 22 juni 1941 äntligen gick till anfall mot det kommunistiska Ryssland var detta konfrontationen mellan den europeiska nationalismen och det marxistiska asiatiska barbariet... Varje soldat i det berömda Wehrmacht hade i sitt bälte en inskription med den messianska devisen: »Gott mit uns» (Gud är med oss).»

Pinochet-juntans ideologer har talat.

Frige de politiska fångarna!

Pinochet om pressfrihet

Enligt den chilenska konstitutionen har alla innevånare i landet full frihet att »utan föregående censur uttrycka sina åsikter, muntligt eller skriftligt, i press, radio, television eller annan form». (artikel 10, nr 3 i den politiska konstitutionen) Det är inte heller brottsligt att »uttrycka eller sprida någon som helst politisk åsikt». Enligt konstitutionen har man också rätt att sprida skrifter, bara de inte »motsätter sig moral och goda seder».

Men att hävda att det idag råder full pressfrihet i Chile måste vara en minst sagt svår uppgift, speciellt eftersom juntan har förbjudit alla former av politiskt liv i landet. General Augusto Pinochet har ändå givit sig på konststycket. Vid firandet av »Pressens dag» förklarade han inför en skara församlade journalister att regeringen verkligen ansträngt sig att »hålla allmänheten välinformerad genom de normala informationskanalerna och inom ramen för trovärdighet och objektivitet.» Pinochet medgav att det under juntans första månader funnits vissa restriktioner, men att det idag är »full yttrandefrihet» i landet! Förensuren har ersatts av en »självcensur som all press anstränger sig för att nogsamt iaktta», sade han. De hundratals journalister som fängslats, torterats och dödats i juntans Chile har alltså enligt denna argumentering inte förstått att rätt använda den frihet som »självcensuren» innebär.

Som slutkläm sammanfattar Pinochet att pressfriheten i Chile är behäftad med »samma begränsningar som övriga konstitutionella garantier. Varken mer eller mindre.» Och det tror vi på. Vi vet ju hur juntan hänsynslöst trampar på de mänskliga rättigheterna på andra områden. Men det var väl inte det Pinochet ville säga...

Folkrätt i Chile?

Enligt vad junta-tidningen *El Mercurio* meddelar den åttonde mars i år skall man i Chile börja lansera en »folkrätt» på barer och restauranger. Även i detta fall är dock Pinochet-juntans tal om folkrätt ren och skär lögn: den folkrätt bestående av bönor eller spaghetti som kommer att finnas på chilenska barer kostar ett par tusen escudos och är således, liksom all annan rätt i Chile, utom räckhåll för folket. En arbetares dagslön räcker till två kilo bröd och ingenting mera; en lantarbetare tjänar i genomsnitt 1 200 escudos om dagen.

Förbrytartrio

När Tredje Världens länder höll sin första stora råvarukonferens i Dakar i februari i år vägrades tre regimer att sända representanter till konferensen: Lon Nol-klicken i Kambodja, Saigon-juntan och Pinochet-juntan. Den officiella motiveringen för att utesluta dessa tre regimer var deras totala underkastelse under USA-imperialismen.

Lon Nol, Thieu och Pinochet – förbrytartrion som uteslängdes i Dakar har mycket gemensamt. Vågar vi hoppas att alla tre även har det gemensamt att deras dagar som Kissingers och USA-imperialismens blodtörstiga hantlangare är räknade?

Radikalpartiet manar:

Total bojkott av juntan!

Vid ett besök i Sverige i början av april i år framhöll generalsekreteraren för Chiles Radikala Parti, Anselmo Sule, att Radikalpartiet helt sluter upp bakom kraven på en internationell bojkott av Pinochet-juntan. »Den bojkott vi eftersträvar är en total ekonomisk, politisk, diplomatisk och kulturell bojkott av juntan», betonade Anselmo Sule i samtal med representanter för Chilekommittén. Sule underströk även starkt vikten av en handelsbojkott riktad mot juntans kopparexport.

Under sitt besök i Sverige sammanträffade delegationen från Radikalpartiet med representanter för broderpartiet i Sverige, SAP, och framförde till bl a Olof Palme och Sven Andersson radikala krav på en fullständig bojkott av Pinochet-juntan.

Ökad brottslighet

Den ökande brottsligheten i Chile tycks oroa juntan. I ett reportage i veckotidningen *Ercilla*, i vilket chefen för den chilenska polisens underrättelseavdelning general Ernesto Baeza Michaelson intervjuas, heter det bl a:

»När det gäller orsakerna till denna svåra kriminalitet understryker general Baeza Michaelson kategoriskt att brottslingarnas aggressivitet är en följd av den svåra ekonomiska situationen. »Den ekonomiska kris som har drabbat den västliga världen har haft en enorm effekt på de underutvecklade länderna. Chile får 800 miljoner dollar mindre per år än tidigare i kopparinkomster... Folket behöver mat, och det finns inte tillräckligt med arbete. I arbetslöshetens spår följer rån, överfall och andra asociala aktiviteter. På grund av det desperata läget blir många kriminella och aggressiva och förvandlas sålunda till synnerligen farliga brottslingar.»

Reportaget i *Ercilla* fortsätter:

»När general Baeza sedan kom in på recepten mot brottsligheten berättade han bl a att alla tjuvar och rånare får lära sig »militär disciplin» med hårt tvångsarbete på de arbetsläger som upprättats för de vanliga (alltså ej politiska, Ch. B:s anm.) brottslingarna. Baeza framhöll att behandlingen var avhängig de fängslades uppträdande; »våra detektiver har», omtalade general Baeza, »instruktioner att ingripa utan pardon mot alla som gör motstånd då de grips». »Den som använder någon form av vapen mot poliserna elimineras», underströk general Baeza med skärpa. »Omedelbar avrättning måste, enligt mina uttryckliga order, vara polisens enda svar; de 36 av våra män som, under loppet av vår institutions historia, har förpassats till kyrkogården utgör tillräckliga bevis för att man inte kan tillåta sig någon form av eftergift i kampen mot brottsligheten.»

Ercilla 19-25.2 1975

Hopplös uppgift

Den nordamerikanska reklam- och PR-firman »Walter Thompson» har som specialitet att lägga upp kampanjer för att förbättra sina klienters — i regel amerikanska politiker och företag — anseende hos allmänheten. »Walter Thompsons» välbetalda PR-män har ofta ställts inför besvärliga uppgifter — de som anlitar firmans tjänster har i regel gott om pengar men mycket litet av gott anseende — men i augusti förra året fick »Walter Thompson» ett alldeles ovanligt besvärligt fall till klient: Augusto Pinochets regering i Chile. Pinochet-juntan var beredd att satsa stora pengar på att förbättra sitt anseende i USA.

Uppgiften blev dock »Walter Thompson» övermäktig. Även i USA hade tillräckligt mycket av sanningen om den chilenska mördarjuntan kommit fram, och PR-firman såg sig inom kort nödsakad att säga upp kontraktet med Augusto Pinochet, Gustavo Leigh & Co.

Lika barn leka bäst

Bör man ta organisationer som Rotary International och Lions International, sällskapsklubbar för kapitalistvärldens mest fåfänga skikt av direktörer, politiska karriärister och allsköns snobbar, på allvar? Kanske inte. Men deras entusiastiska stöd åt rasister och fascister världen över förtjänar dock att uppmärksammas; det finns ju personer här i Sverige som tror att Lions och Rotary är relativt oskyldiga, »opolitiska» organisationer. Ett par exempel kan räcka för att visa vilken politisk roll som dessa »sällskapsklubbar» strävar efter att spela.

Under ett besök i Chile i slutet av mars i år sammanträffade ordföranden för Rotary International, Williams Robbins (USA), med general Augusto Pinochet. Under det vänskapliga samtalet framhöll mister Robbins bl a, att »hela den fria världen har en stor tacksamhetsskuld till er, herr president». Mr Robbins' huvudintryck från sin vistelse i Chile var, underströk den celebre gästen, att »i Chile andas man frihetens luft». Om general Pinochet personligen hade Mr Robbins, enligt reportage i junta-tidningen *El Mercurio* 26.3.75, idel lovord att komma med: »energisk, hängiven, uppriktig, ärlig», etc.

Bara några få dagar efter Rotary-presidentens Chile-besök reste Lions ordförande, Mr Balbo (USA), för att avlägga visit i rasistlandet Rhodesia. Till Rhodesias premiärminister Ian Smith överlämnade Mr Balbo en medalj från Lions som belöning för att Ian Smith »gjort alla rhodesier utmärkta tjänster». Vid tacktalet framhöll den djupt rörde rasisten Smith bl a följande: »Vad ni än hör om oss, herr president, så kommer vi att fortsätta att leva enligt de ideal som är Lions Internationals.»

Vi tror honom. Att både general Pinochet och premiärminister Ian Smith lever upp till Rotarys och Lions' ideal har vi aldrig betvivlat.

"Kampen är gemensam"

— Som ni vet är kampen i Sydvietnam en nationell befrielsekamp, en nationellt demokratisk revolution. Nationell i betydelsen att den skall befria landet från utländsk ockupation och demokratisk i betydelsen att den skall befria de utsugna klasserna. Vi ser kampen i Chile på samma sätt. Jag är övertygad om att de demokratiska krafterna där förr eller senare kommer att nå sitt mål — vilket innebär inte bara befrielse från den fascistiska militärjuntans förtryck utan också från all utländsk dominans och allt utländskt förtryck. Vi ställer oss helt solidariska med det chilenska folkets kamp.

— Det bästa sättet för kämpande folk att ge varandra sitt stöd är att i första hand utveckla den egna kampen.

— Vi måste se kampen mot imperialismen som en kamp.

Det säger Tran Hieu Kha, ansvarig för Republiken Sydvietnams Provisoriska Revolutionära Regerings (PRR) Generaldelegation i Sverige vid en intervju med Chilebulletinen.

Tran Hieu Kha är PRR:s representant i Sverige. När vi ber honom berätta något om sig själv och sitt liv är han noga med att betona att hans liv och erfarenheter inte på något

sätt är särskilt märkliga eller unika. Hans liv är och har varit en tillvaro av oavbruten kamp mot utländska förtryckare och deras inhemska marionetter, en tillvaro som

han delat och delar med nästan alla vietnameser idag.

1945 lämnade Kha som 17-åring skolan i Huế och hemmet i Da Nang för att ansluta sig till Viet Minh, fronten i befrielsekampen mot fransmännen.

— Ni förstår, när man har ungdomens glöd kan man inte sitta kvar i skolbänken när alla åker till fronten, säger han och ler.

Efter Genèveavtalet 1954 väntade han — liksom alla andra patrioter — på de utlovade valen. När dessa sedan aldrig blev av genom imperialismens sabotage, hörde Kha till dem som fortsatte kampen, en kamp som idag tveklöst är närmare den slutliga segern än någonsin.

● *Hur skulle ni vilja beskriva den aktuella situationen i världen idag?*

— Enligt vårt sätt att se har folkens kamp gjort stora framsteg. Visserligen har imperialismen med USA-imperialismen i spetsen försökt splittra den internationella kampen genom att dra fördel av och utnyttja skillaktigheter inom och mellan de olika rörelserna. Men fortfarande är situationen fördelaktig för alla rörelser som kämpar för nationellt obe-

roende, demokrati och sociala framsteg. Splittringstaktiken har inte vunnit, men vi måste ena oss mer än hittills och samlar alla krafter för att ytterligare utveckla kampen.

● *Vilka är de progressiva krafterna i världen idag?*

— Om man skall bestämma dessa krafter måste man använda flera kriterier: De måste arbeta för ett verkligt nationellt oberoende, för en verklig fred; dvs inte bara ett politiskt utan också ett ekonomiskt oberoende, för en verklig demokrati och för sociala framsteg. Alla krafter som arbetar för dessa mål kan vi kalla för progressiva krafter.

● *Vilken är huvudfienden för de progressiva krafterna idag?*

— Enligt vår åsikt, som bygger på en grundlig och omfattande analys, men som också vilar på de erfarenheter vi har fått under vår långa kamp, borde inte den här frågan kunna skapa någon förvirring. Vi ser att de imperialistiska krafterna består och att de i sin ledning har USA-imperialismen. Naturligtvis måste vi kämpa mot alla imperialistiska krafter. Men vi måste koncentrera oss på USA-imperialismen, det vill jag särskilt betona.

● Vill ni säga något om den aktuella situationen i Indokina och Vietnam?

– Vad gäller situationen i Vietnam och särskilt då i Syd-vietnam så är den mycket ljus för vår del. Nu är 8/10 av Vietnam befriade och vi ser att de vietnamesiska och kambodjanska folken är inne i den viktigaste fasen av kampen och på väg att utplåna USA-imperialismen i Indokina.

● Hur ser ni på kampen i Chile?

– Som ni vet är kampen i Sydvietnam en nationell befrielsekamp, dvs en nationellt demokratisk revolution. Nationell i betydelsen att den skall befria landet från utländsk ockupation och demokratisk i betydelsen att den skall befria de utsugna klasserna. Vi ser kampen i Chile på samma sätt. Jag är övertygad om att de demokratiska krafterna där förr eller senare kommer att nå sitt mål – vilket innebär inte bara be-

frielse från den fascistiska militärjuntans förtryck, utan också från all utländsk dominans och allt utländskt förtryck. Vi ställer oss helt solidariska med det chilenska folkets kamp.

● Vilken relation har kampen i Chile till er egen kamp?

– Vi har gjort allt för att uttrycka vår solidaritet med det chilenska folkets kamp. Men eftersom vi själva måste koncentrera våra ansträngningar på att fullständigt slutföra vår kamp i Sydvietnam, anser vi att det bästa bidrag vi kan ge är att se till att den försvagade USA-imperialismen blir ännu mer försvagad.

På samma sätt är det chilenska folkets kamp det bästa stöd de kan ge oss. Det bästa sättet för kämpande folk att ge varande sitt stöd är att i första hand utveckla den egna kampen. Detta naturligtvis utan att lämna en för kampen riktig linje. Rörelsens enhet är mycket viktig.

Så kommer Kha in på Chilekommittén och solidaritetsrörelserna i allmänhet.

– Er kommitté – Chilekommittén – arbetar särskilt för solidariteten med kampen i Chile. Men jag är rörd över att ni hela tiden också har uttryckt ert stöd för vårt folks kamp. Det ser jag som en riktig och nödvändig inställning. Vi måste se kampen mot imperialismen som *en* kamp, och förstå vad det innebär när

man säger att USA-imperialismen är som en bläckfisk med sugarmar överallt. Därför ser vi den antiimperialistiska veckan som ni var med att organisera i november förra året som något mycket positivt. Vi måste lyckas att ena alla olika progressiva krafter i kampen mot imperialismen. Vietnams önskan är inte bara att vi skall ge vårt bidrag till solidariteten, utan vi vill också önska enhet.

P.F. och I.M.

Juntans drängar...

forts. från sidan 5

Och rektorn vid centret, direktör Örjan Fredriksson, ömmar för de två kursdeltagarna:

– De har varit alldeles skräckslagna över reaktionen mot dem.

SIDA skyller på FN

Vad säger man då på SIDA som betalar juntamännens vistelse här?

Jo, där vill man alls inte kännas vid något ansvar för deras närvaro. FN-organen tar själva ut sina deltagare till kursen utan politiska bedömningar och den principen måste vi godta i den verksamhet vi anordnar tillsammans med FN, menar man. Att man känner sig besvårad på SIDA över att juntamännens närvaro har uppmärksamhets framgång klart av SIDA-chefen Ernst Michaneks försåtliga uttalande:

– SIDA har inte någon speciell kontrollfunktion för att övervaka de enskilda kursdeltagarnas beteende i Sverige.

Juntans agenter

Att representanter för ett bolag som aktivt deltagit i sabotagen mot UP-regeringen idag passar på att vara juntans propagandister då de är utom-

lands är självklart. Men mot bakgrund av vad vi vet om bolaget »La Papeleras» fabriker finns det anledning att fråga sig vad som är de två direktörernas egentliga huvuduppgift här i Sverige. Teknologin är nämligen mycket högt utvecklad i bolagets produktion och något trängande behov av studier i Sverige finns sannolikt inte. Troligare är då att de bägge juntamännen genom sitt deltagande i kursen tror sig kunna dölja andra, viktigare, aktiviteter: kontakter med svenska företag och juntavänliga organisationer och personer i Sverige, samt insamlande av uppgifter om den svenska solidaritetsrörelsen mot motståndskampen i Chile – och där särskilt uppgifter om de chilenska flyktingarnas aktiviteter. Detta gör kravet på omedelbar utvisning av dessa typer ännu viktigare.

Protester i Markaryd

Bara några dagar efter junta-direktörernas ankomst till Markaryd blev Chilekommittén i Växjö underrättad. Man handlade raskt. Ett dussintal medlemmar och chilenska kamrater åkte då omedelbart de 10 milen till Markaryd med banderoller, plakat, flygblad, bulletiner och insamlingsbössor. Markaryds cent-

rum och större bostadsområdet uppsöktes. Mottagandet var mycket positivt och gensvaret på kravet att kasta ut juntans män var stort. Ett par dagar senare anordnade man en presskonferens där också ett öppet brev till Olof Palme gjordes offentligt. Brevet krävde omedelbar utvisning av de två direktörerna och var undertecknat av Chilekommittén, Salvador Allende-kommittén och stödgruppen för MIR. En vecka efter den första aktionen i Markaryd – lördagen den 15 mars – var det så dags för demonstration och möte. Demonstrationen samlade ungefär 130 personer, varav hälften chilenska kamrater från Växjö och flyktinglägret i Alvesta, och blev mycket kraftfull.

Medarrangör i demonstrationen var SSU-Kronoberg som också tagit ett eget protestuttalande riktat till regeringen där man kräver utvisning av herrar Bozzo och Eichhorn. Även FCO i Markaryd (den fackliga centralorganisationen) har tagit ett uttalande där man kritiserar SIDA. (Dock utan att kräva utvisning av direktörerna.)

Den 16 mars sände Chilekommitténs nationella styrelse ett skarpt protestuttalande till den svenska regeringen.

Det avslutas med kraven:

INGA SIDA-PENGAR TILL PINOCHETJUNTANS DRÄNGAR!

INTE ETT ÖRE TILL JUNTANS PROPAGANDISTER OCH AGENTER!

LUIS LORGA BOZZO OCH RODOLFO ZUNZA EICHORN UT UR SVERIGE!

Men ännu finns dessa juntans män kvar i Sverige. Att arbeta för deras utvisning är en angelägen uppgift för att isolera och bojkotta juntan på alla plan. Detta arbete är också helt i linje med CUT:s (chilenska LO) nyligen publicerade solidaritetsplattform. Där kräver man bl a:

»Öppet tillbakavisande av juntans representanter, varhelst de uppträder.» och »Nej till allt tekniskt bistånd till juntan.»

Chilekommittén och dess lokalkommittéer uppmanar därför kamraterna i de fackliga organisationerna, och främst då pappersarbetarnas organisationer, att i handling visa sin solidaritet med den chilenska motståndskampen genom att av regeringen kräva:

OMEDELBAR UTVISNING AV JUNTANS DIREKTÖRER!!

P.F.

Svenskar pro

STAB hade före regeringen Unidad Popu-
lars valseger planer på att satsa hårt på
produktion i Chile för export till Andin-
ska paktens länder. (Handelsområde som
omfattar Chile, Peru, Bolivia, Ecuador,
Colombia och Venezuela.) Men naturligt-
vis kunde de inte göra det i det »osäkra»
läge Chile befann sig i under UP-rege-
ringen. Volvo blev av UP erbjuden att ta
hand om stor- och mellanbilstillverkningen
i Chile. Naturligtvis kunde Volvo inte
göra det. Inte i det »osäkra» läge som då
rådde i Chile. Men nu förhandlar Volvo
med Pinochet-juntan om eventuella
investeringar. AGA hade redan 1969
tagit lån för att göra nyinvesteringar i
sina gamla fabriker i Santiago. Men
naturligtvis blev det inte så. Inte i det
»osäkra» läge som sedan följde...

**SCANIA
CAMIONES
Y BUSES**

10 % AL CONTADO. SALDO:
5 AÑOS CON 70% DE INTERESES.

SOLO NECESITA SU FIRMA Y AVAL BANCARIO
REPRESENTANTE
EXCLUSIVO PARA CHILE

KLEINKOPF AUTOS S.A.
VEHICULOS ALAMEDA 333-FONO 363065/5100

Här en annons ur den chilenska vecko-
tidningen »Ercilla» för Scania-Vabis
lastbilar och bussar.

När den chilenske AGA-chefen aktivt tar
del i det första kuppforsöket mot UP-
regeringen (se Chilebulletinen nr 4 1973
och nr 2 1974 om AGA:s agerande i
Chile), eller när Assar Svensson, moderat
politiker och ägare till Skega, ett av de

– *Naturligtvis gjorde varken vi eller några andra utländska företag
några investeringar i Chile under Unidad Popular.*

När Hans Hedlund, chef för Svenska Tändsticksaktiebolaget (STAB) i
Chile, säger så i en intervju så ger han uttryck för kapitalets logiska
reaktion inför situationen i Chile fram till kuppen.

En situation som var »osäker» eftersom den hotade kapitalets
vinstintressen.

– *Naturligtvis, säger Hans Hedlund. Och visst har han rätt. Hur skulle
vi kunna förvänta oss något annat?*

svenska företagen i Chile, i en tidnings-
intervju uttrycker sin uppriktiga glädje
över att Allende inte finns kvar för ...
»nu kan mitt företag fortsätta», så är det
bara de tydligaste uttrycken för denna
kapitalets logik. De tydligaste, men minst
intelligenta uttrycken.

Skandaler är inte det typiska för det
svenska kapitalets agerande i Latin-
amerika. Låt oss tänka efter. Vad hade
egentligen förändrats om AGA:s direktör
inte varit medlem av den fascistiska
organisationen Patria y Libertad? Om
det varit en svensk direktör, uppfostrad i
saltjöbadsandan, som förstått att klappa
jobbarna på axeln och säga du till dem.
Vad hade förändrats om Skegas ägare
hållit käft, eller t o m uttryckt några
förstående ord över »Salvador Allendes
fina personlighet och goda, men oralis-
tiska vilja»?

När det blir skandal tar de stora tid-
ningarna kanske till orda. Men sedan?
När AGA bytt direktör. När Skegas ägare
inte längre låter grodor odisciplinerat
skutta ur munnen. Är det bra då?

Var det ingenting att skriva om när
arbetare på SKF i Argentina förra året
blev avskedade på grund av politisk
aktivitet? Eller att arbetarna på Electro-
lux (Volta) och LM Ericsson i Colombia i
detta nu förbereder sig för strejk? Eller
att Volvoarbetarna i Peru går ut med
stora annonser i dagstidningarna där de
protesterar mot införandet av nya
ackordsystem? Nej, kanske inte. Det är
ju bara uttryck för den dagliga kampen
på vilket kapitalistiskt företag som helst.

Och de svenska företagen i Latinamerika
fungerar som vilka kapitalistiska företag
som helst.

– *Det enda som kan rädda Chiles eko-
nomi är en fri marknad och en stabil
regim som garanterar denna, säger Hans
Hedlund vidare och talar som kapitalets
alla andra representanter.*

UP-regeringen var ingen »stabil» regim –
den hotade den »fria» marknaden, dvs
den ville avskaffa ransoneringen genom
plånboken. Och nu? De »stabila» regimer-
nas antal i Latinamerika ökar. Liksom de
svenska investeringarna.

Latinamerika är en attraktiv kontinent
för det svenska kapitalet. Efter Europa är
det den region där den största expansio-
nen av svenska direkta utlandsinveste-
ringar skett.

Mellan 1966–70 ökade antalet svenska
producerande dotterföretag i Latin-
amerika från 46 till 67. Antalet anställda
i de svenska företagen ökade från ca
13 300 till ca 22 000.

Av dessa siffror utgör Chile en mycket
liten del. De viktigaste länderna för det
svenska kapitalet är de stora marknader-
na: Brasilien, Argentina och Mexico. Där-
efter kommer starkt expanderande
Colombia och Peru och först sen Chile.
Men Chile är också ett litet land och de
få svenska företagen med produktion där
spelar en viktig roll. Det finns bara fyra
svenska företag med produktion i Chile.
Låt oss titta lite närmare på dem:

STAB är det absolut största med 1 600
anställda. Monopol på tändstickstillverk-
ningen. Två tändsticksfabriker. Äger skog
och sågverk, liksom också fabrik för
förtillverkade hus. Det absoluta mono-
polet på tändstickstillverkningen ses inte
odelat positivt av STAB-direktörerna. På
grund av de statliga ingreppen i eko-

fiterar i Chile

nomin under Allendes tid så »... krävdes av oss att vi skulle täcka marknaden, vilket innebar att vi var tvungna att höja produktionen med 40 %. Ändå fanns det nästan aldrig tändstickor att få. Nu har vi kunnat öka priserna och kan samtidigt utnyttja produktionskapaciteten efter våra egna planer. Nu finns det alltid tändstickor att få tag på».

Således: t o m prishöjningarna på en nödvändighetsvara som tändstickor gör att folk inte kan köpa den som tidigare. Men STAB »börjar gå bra nu igen», tack vare den »fria» marknaden och den »stabila» regimen.

Med de förtillverkade husen har dock STAB mer problem. Sen kuppen har inte ett enda hus sålts. »Det finns inga kunder till husen. Det är enkla trähus som mest har använts till arbetarbostäder, men eftersom det inte finns några statliga husbyggnadsprogram och eftersom det inte sker några investeringar med medföljande husbyggen, så har vi just nu inga kunder.»

Det bekymrar dock inte speciellt mycket. Med den »stabila» regeringen ska det väl komma igång så småningom.

AGA är, liksom STAB, ett av de äldsta svenska företagen i Latinamerika. Liksom STAB har man också anläggningar i de flesta länder på kontinenten. I Chile finns tre fabriker med sammanlagt ca 170 anställda. (För en utförlig beskrivning av AGA i Chile se Chilebulletinen nr 4 1973). Den fria prissättningen som nu råder på AGA:s produkter (för tändstickor finns fortfarande en viss formell priskontroll) har gjort att också AGA, som det heter »börjar gå bra igen». Dvs att AGA åter kan ta ut sina »skäliga» vinster.

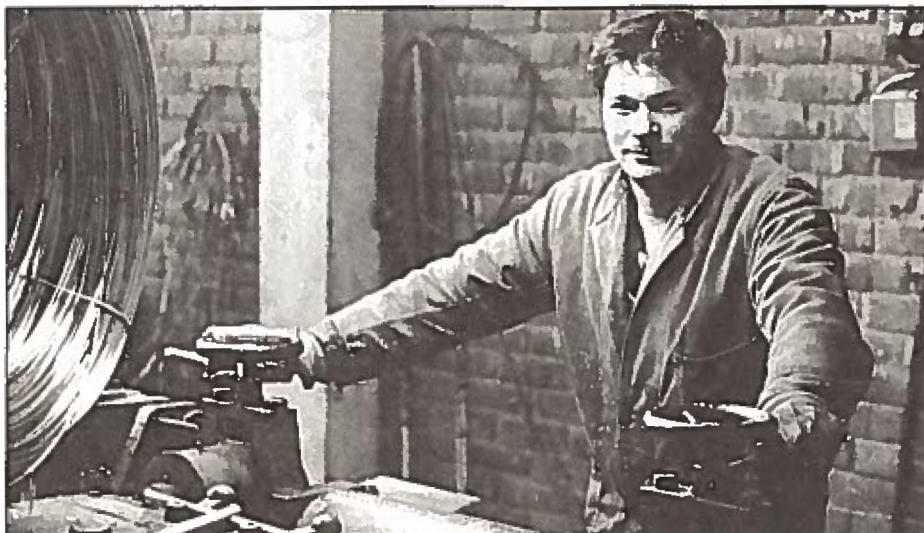
MOTSTANDETS RÖST

Den chilenska vänstern i Algeriet har sedan 2:a april dagliga radiosändningar riktade till det kämpande chilenska folket. Sändningarna kan avlyssnas på frekvensen 7.145 Khz (våglängden 38 meter) varje kväll klockan 22.30–23.00 svensk tid. De inleds med Inti Ilmani:s melodi »Alturas».

Väpnad propaganda

»Styrkor ur poliskåren letar fortfarande efter spår från de extremister från MIR som i onsdags kväll dödade en funktionär ur polisens säkerhetstjänst, Gabriel Rodríguez Alcalá. Denne sårades dödligt av en k-pist-salva från en grupp individer som avslöjades då de var i färd med att måla slagord riktade mot regeringen.»

(El Mercurio, int. uppl. 31/3 - 6/4/75.)

Den här bilden är från AGA:s fabrik i Santiago. Den togs i augusti 1973, då arbetarna själva drev fabriken trots den svenska ledningens alla försök till sabotage.

Skega har en liten anläggning med endast 15 anställda utanför badorten Vina del Mar. Trots sin litenhet intar Skega en mycket strategisk position i ekonomin. Man producerar gummivalisar, skyddskappar och andra gummidetaljer som framför allt används inom gruvindustrin. Produktionen bygger på patent och produkten är av ett sådant slag att om den väl har börjat användas inom en industri så leder det troligast till att man genomgående går in för samma system i hela gruvan. Gummit importeras från Sverige och genomgår bara slutlig bearbetning i Chile. Skega har en fast och expanderande kundkrets i de chilenska gruvorna. Dessutom har man börjat satsa på viss export till gruvländerna Peru och Bolivia. Enligt alla uppgifter har Skega gått »förbaskat bra». Vilket kanske kan förklara ägaren Assar Svenssons förtjusning över

militärkuppen i september 1973. Naturligtvis ville han inte gärna bli av med en sådan liten guldgruva.

Sunnan utnyttjar enbart de chilenska råvarorna och den billiga chilenska arbetskraften – hela produktionen exporteras till Sverige. Produkten är fiskerikonserver. Liksom Skega går Sunnan, som man säger affärsmän emellan, »förbaskat bra».

Det svenska kapitalets representanter är nöjda med förändringarna i Chile. Juntan har säkrat och ökat utsugningen av den chilenska arbetarklassen, kapitalets intressen är inte längre hotade.

B.P.

(Uttalandena av Hans Hedlund ovan är hämtade ur en intervju med honom som gjordes i Chile sommaren 1974.)

DANSK BOJKOTT

Nyligen försökte den stora danska butikskedjan »Irma» sälja chilenskt rödvin i sina butiker. Försöket blev inte långvarigt. Den danska Chilekommittén startade snabbt omfattande aktioner mot försäljningen av det chilenska vinet. Genom insändare, pressuttalanden och affischering gjordes kunderna uppmärksamma på vinet från Chile och medvetna om vad handel med chilenska varor idag innebär: ett stöd åt juntan. Aktionerna satte stopp för vidare import av juntans vin och bidrog så till att ytterligare isolera Pinochetregimen.

▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲

SOLIDARITETSFESTIVAL

En kraftfull och militant sång- och musikfestival för Chiles folk hölls i Costa Rica:s huvudstad San José i mars. 50 000 människor samlades för att visa sin solidaritet med Chiles folk. I spetsen för festivalen stod de radikala hamn- och banarbetarna, som utgör kärnan i den antiimperialistiska kampen i Costa Rica. Även vänsterpartier, fackföreningar, universitetsföreningar och solidaritetsgrupper med Chiles folk deltog som organisatörer för festivalen. Artister från Argentina, Kuba, Colombia, Costa Rica, Dominikanska Republiken, El Salvador och Panama deltog. Den kubanska gruppen »La Canas» sjöng sina sånger under rop från publiken: Ner med fascismen – Leve demokratin – Leve Kuba.

förbjudet att sjunga förbjudet att leva

MOTSTÅNDSKAMP

Revolutionären vandrar allvarlig
mängden förnimmar inte hans steg
och ser inte hur den osynliga styrkan
hos motståndskampen
reser sig på hans tunna axlar
Med sin färdighet som ledstjärna
monterar den proletäre propagandisten
en i taget
typerna till den förbjudna tidningen
Arbetaren producerar energi
gjuter sin klassammanhållning
och lyfter böjd i arbetet
sin vägledande panna
Bonden sår sitt hat
för att skörda mer styrka
Studenten läser extra
för att med sitt folk gå ut
och utkräva räkningen till fienden
Soldaten vill rena sitt samvete
och överrätta geväret
i sin broders händer
Skyddad av hårdad kärlek
överlämnar den förtryckta kvinnan
det hemliga budskapet
Gamlingen skyddar och föder
med sin erfarenhet
den förföljde ynglingen
Barnet sträcker sig på tå
för att bli större
och stärka sina muskler
Vid varje förhör
berusar fången alltmer
under rättelseexperterna
Revolutionären möter
gårdagens misstag
och slår in på den nya vägen
Arbetande händer
påbörjar metodiskt
byggandet av sitt parti

Finns det motståndskamp i Chile?

Sök den inte i skyltfönstren
och vänta inte
att den skall defilera fram
på de stora avenyerna
För att se motståndet
ska du
lyssna till folkets hjärta
röra vid dess knutna nävar
läsa dess medvetande

av Carlos Pulgar

översättning: Anna-Karin Sjödin

PREVENTIV ÅTGÄRD

Var vill ni begravas
herrar generaler?
Tala om det
så ska vi städa platsen
för att undvika att rättorna
förgiftas av er

MIGUEL

Det var ditt täcknamn
Varför nämna ditt rätta namn
när du ändå var så okänd
Jag minns din omfamning
nära ambassaden
Nu har du inga armar längre
de tog dem från dig
i tortyrkamrarna
vid Tacnaregementet i Santiago
tillsammans med din bror
dödade de dig
bit för bit
men ingen del av din kropp
förrådade den revolutionära hemligheten
Du dog i tysthet
liksom du levde
liksom du arbetade
När jag återvänder
ska jag gå till vår mötesplats
och ta emot din styrka
för jag kommer att behöva din omfamning

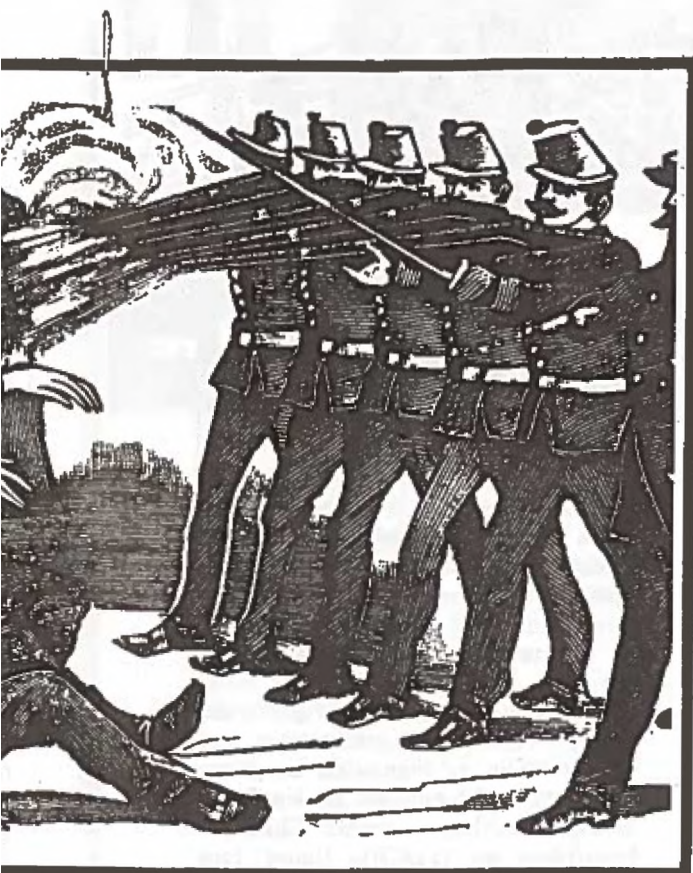
»Avrättning»

MILITÄR ORDER

Han låg på gatan
lutad mot ett träd
tankfull
med blicken förirrad i ett minne
Visste han kanske inte
att utgångsförbudet
redan trätt i kraft?
Res dig upp!
beordrade de honom
Han löd inte
Han förblev tankfull
likgiltig
med stel blick
som om rösterna inte berörde honom
Militären siktade
öppnade eld
och dödade honom för andra gången

CHILE

José Guadalupe Posada

»Fusilamiento»

ORDEN MILITAR

Estaba recostado en la calle
afirmado en un árbol
pensativo
con la mirada perdida en un recuerdo
? No sabría
que el toque de queda
se había adelantado?
Levántate!
le ordenaron
No obedeció
siguió pensativo
indiferente
mirando fijo
como si aquellas voces no le importaran
Los milicos le apuntaron
hicieron fuego
y lo mataron por segunda vez

prohibido cantar y vivir

de Carlos Pulgar

MEDIDA PREVENTIVA

Dónde quieren ser enterrados
señores generales?
Avisen
para limpiar el lugar
y evitar que las ratas
se envenen con ustedes

MIGUEL

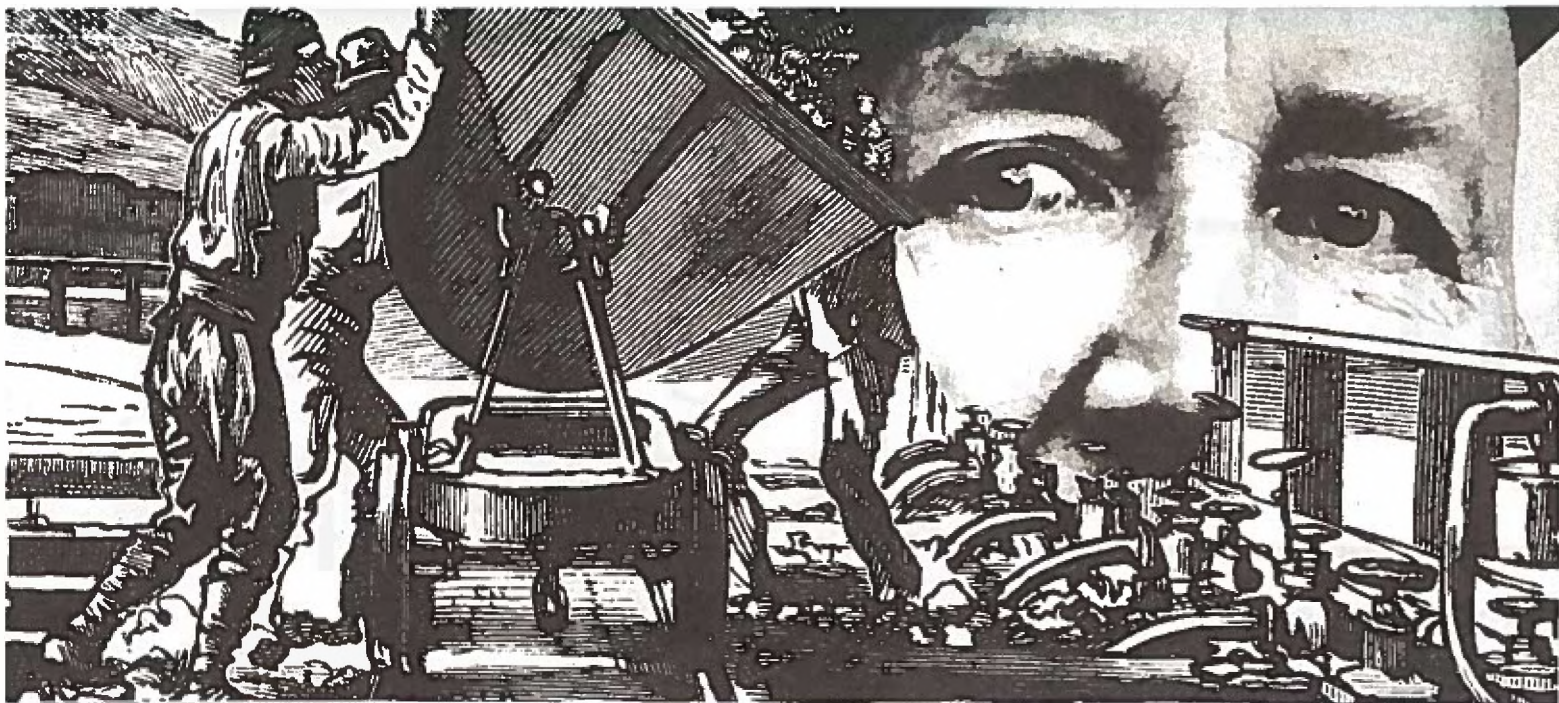
Ese era tu nombre político
Para qué hablar del verdadero
si eras tan desconocido
Aquí tengo tu abrazo hermano
cercano a la embajada
Tú ya no tienes tus brazos
te los robaron
en las cámaras de tortura
del Regimiento Tacna de Santiago
Junto a tu hermano
te mataron
pedazo a pedazo
pero en ningún trozo de tu cuerpo
habló el secreto revolucionario
Tu muerte fue en silencio
como fue tu vida
como fue tu trabajo
Cuando regrese
iré al lugar de la cita
a recibir tus fuerzas
porque necesitaré tu abrazo

RESISTENCIA

El militante camina sereno
la multitud no advierte sus pasos
ni ve que sobre sus hombros livianos
se levanta la fortaleza invisible
de la Resistencia
Con la sola luz de su destreza
el propagandista proletario
ubica uno a uno
los tipos del diario prohibido
El obrero produce energías
solda su unidad de clase
y agachado en su trabajo
levanta su frente conductora
El campesino siembra su odio
para cosechar más fuerzas
El estudiante aprende en horas extras
para salir con su pueblo
a cobrar las cuentrás al enemigo
El soldado quiere limpiar su conciencia
y poner su fusil
en las manos del hermano
Protegida con su amor acorazado
la mujer oprimida
traslada el mensaje clandestino
Con su experiencia
el anciano cobija y alimenta
al joven perseguido
El niño se empina
para ser más grande
y endurecer sus músculos
En cada interrogatorio
el prisionero emborracha más
a los expertos de inteligencia
El revolucionario enfrenta
los errores del pasado
e inicia el nuevo camino
Las manos trabajadoras
emprenden laboriosas
la construcción de su Partido

? Hay Resistencia en Chile?

No la busques en las vitrinas
ni esperes
que desfile por las grandes avenidas
Para ver la Resistencia
escucha el corazón del pueblo
toca sus puños
lee su conciencia

BORGARKLASSEN HOTAD-

Artikeln härintill är den första av två som berättar om den chilenska arbetarrörelsens historia fram till regeringen Unidad Popular. Materialet är ett av CHILEBULLETINEN omredigerat kapitel ur en bok av Tor Sällström som snart utkommer på Unga Filosofers förlag.

I ytterligare tre nummer framåt kommer vi att publicera sammandrag ur denna bok. I nästa nummer fortsätter vi med arbetarrörelsens historia fram till UP, så behandlar vi bonde- och pobladorrörelsernas framväxt för att i nr 6/75 avsluta serien med att behandla samtliga dessa rörelers utveckling under Allendetiden och deras försök att börja bygga de arbetande klassernas makt, folkmakten.

Fackföreningar bildas

– och möts av förtryck

Den chilenska arbetarklassens första organisationer bildades under inflytande från anarkistiska och anarkosyndikalistiska hantverkare och arbetare. Till en början skedde det inom ramen för defensiva skyddsföreningar för ömsesidig hjälp (*mutuales*), men senare också i form av mer fackligt inriktade organisationer (*mancomunales*). De sistnämnda var i högre grad än de andra arbetarklassens egna organ och redan mot slutet av 1800-talet började dessa organisationer sluta sig samman i större grupperingar. Så bildades t ex redan 1896 Socialistiska Unionen, vars tidning Proletären ursinnigt bekämpades av regeringen och den borgerliga pressen.

Detta därför att den härskande klassen naturligtvis med förfäran såg de chilenska arbetarnas uppvaknande i salpeterdistrikten i norr liksom i övriga gruvområden i landet. Företagarna och gruv- och jord-

ägarna hade redan 1838 grundat sin första intresseförening – Nationella Jordbrukssällskapet – och kunde varken tillåta att arbetarna organiserade sig eller ge dem drägliga arbets- och levnadsförhållanden. För att hejda arbetarnas organisationssträvanden och sätta stopp för deras blygsamma krav satte de i stället in armén mot folket. Listan över de massakrer som kantar den chilenska arbetarklassens väg mot bättre levnadsförhållanden är lång och blodig. Den första stora arbetarstrejken i Valparaíso hamn ägde rum 1903 och skördade omkring 30 döda och ett mångdubbelt större antal sårade, fängslade och dömda. Två år senare dödades ett tjugotal arbetare under »köttstrejken» i Santiago. I kuststaden Antofagasta dränktes år 1906 arbetarnas blygsamma lönekrav i blod under en aktion där regeringen t o m satte in en kryssare mot folket, och året därefter ägde den fruktansvärda massakern i Iquique rum. Där mejades den 21 december 1907 tusentals försvarslösa arbetare,

kvinnor och barn ned av militärens kul-sprutor som svar på begäran om högre löner. Det exakta antalet mördade är inte känt men ligger mellan 2 000 och 4 000 personer.

Första centralorganisationen

Dessa och följande massakrer gjorde det alltmer uppenbart för arbetarna att det var nödvändigt att skapa egna kamporganisationer. 1909 bildades så den första fackliga centralorganisationen, Chiles arbetarfederation (FOCH). Under Luis Emilio Recabarrens ledarskap övervann den snart arbetarrörelsens tidigare så begränsade perspektiv och närmade sig marxismen. FOCH var nära knutet till den kommunistiska rörelsen – först till det 1912 grundade Socialistiska Arbetarpartiet och därefter till Kommunistpartiet – och anslöt sig 1921 till Röda Fackföreningsinternationalen. Den hade då vuxit till en betydande kraft i Chile och omfattade 112 fackliga organisationer med sammanlagt 80 000 medlemmar.

Först 1924 erkändes genom lagstiftning arbetarnas grundläggande demokratiska rätt att organisera sig i fackföreningar. Men lagen var inte ett entydigt framsteg för arbetarklassen, den innehöll också klart angivna begränsningar som hade till uppenbart syfte att splittra arbetarna. Så måste det enligt lagen t ex finnas minst 25 arbetare på en arbetsplats för att det där skulle få bildas en fackförening, och – viktigast av allt – samtidigt var det

»Det är vi, kapitalägarna och jordägarna, som är Chiles herrar. Resten av befolkningen är en massa som kan påverkas och säljas. Den har inget inflytande över folkmeningen och åtnjuter inte heller något anseende.»

Så talade bankiren Eduardo Matte år 1892 som en verklig representant för den härskande klassen i Chile. Men ungefär samtidigt började det chilenska samhället förändras kraftigt, och det var förändringar som redan i början av 1900-talet skulle komma att skaka om den härskande klassen och dess positioner ordentligt. Brytningen av salpeter och kol, samt den begynnande industrialiseringen skapade en ny arbetarklass som var beredd att kämpa mot den fruktansvärda utsugning och misär den levde under.

arbetarrörelsens framväxt i Chile 1

bara på fabriks- eller företagsplanet som organisering av fackföreningar var tillåtna i lagen; lagen förbjöd bildandet av en enad landsomfattande centralorganisation för fackföreningarna. Men knappt hade arbetarna fått denna inskränkta organisationsrätt förrän de på nytt utsattes för den härskande klassens förföljelser. 1925 ägde massakern i La Coruna rum och under general Ibáñez diktatur upplöstes FOCH och flera av dess ledare kastades i fängelse. Den inskränkta lagstiftningens och de ständiga förföljelsernas syfte — att splittra arbetarnas kamp — uppnåddes i hög grad under denna period, en period som också kännetecknades av en intensifierad ideologisk kamp mellan de olika fackföreningarna. Främst stod striden mellan de kommunistiska och socialistiska »legala» fackföreningarna och de anarkistiska »fria» fackföreningarna.

Från splittring till enhet

Den splittrade bild som den chilenska fackföreningsrörelsen således uppvisade i början av 1930-talet förvirrades till en början ytterligare med tillkomsten av Nationella Fackföreningskonfederationen (CNS) 1934. CNS — som var knutet till det nyligen bildade Socialistpartiet — verkade emellertid redan från början för att ena fackföreningsrörelsen. Dessa strävanden stöddes också snart av Kommunistpartiet (efter Kominterns VII:e kongress 1935), och 1936 bildades

Chiles Arbetarkonfederation (CTCH) som ett resultat av enhetssträvandena. CTCH arbetade aktivt för en folkfrontsregering i Chile och omfattade både de till Kommunist- och Socialistpartiet knutna fackföreningarna. De anarkistiska fackföreningarna var däremot inte anslutna och förlorade under de kommande åren sitt inflytande bland arbetarna.

Men också CTCH skulle utsättas för ideologiska slitningar. Motsättningarna mellan Kommunist- och Socialistpartierna under 1930- och 1940-talen tog sig naturligtvis också uttryck på det fackliga planet. Och det så mycket mer som CTCH:s politik inte var inriktad på en

Luis Emilio Recabarren (1876-1924), den chilenska arbetarrörelsens förgrundsge-
stalt.

grundläggande förändring av maktförhållandena i Chile, utan i stället koncentrerades till kortsiktig ekonomisk kamp. Motsättningarna kulminerade 1946 då CTCH splittrades i en socialistisk och en kommunistisk fraktion varpå följde sju långa år av kamp mellan dessa två fraktioner. Med »Den fördömda lagen» från 1948 — då Kommunistpartiet förbjöds — tvingades dessutom fackföreningsrörelsen på defensiven. Ett framsteg var emellertid bildandet av Chiles Nationalkommitté för Tjänstemän (JUNECH) samma år, som huvudsakligen organiserade vissa tjänstemannagrupper (lärare, stats- och kommunalanställda osv), men också arbetare. Under sin förste ordförande, Clotario Blest, gick JUNECH i spetsen för en återförening av fackföreningsrörelsen.

CUT — chilenska LO

Bildandet av Arbetarnas Centralorganisation (CUT) 1953 innebar skapandet av den bredaste enheten någonsin inom den chilenska fackföreningsrörelsen. CUT stöddes inte bara av Kommunist- och Socialistpartiet, utan också av kristdemokrater, anarkosyndikalister, trostkister m fl samt även av oberoende arbetare från nära tusentalet fackliga organisationer. Bildandet av CUT innebar således det organisatoriska enandet av just de olika politiska tendenser som dittills bekämpat varandra inom den fackliga rörelsen.

forts. i nästa nummer

Splittring inom borgar

Arbetslöshet och misär. Enorma betalningsbalansunderskott. Bottenlåga kopparpriser. Galopperande inflation. Missväxt på grund av torkan i söder. Växande misstro mot regimens »kreditvärdighet» i internationella finanskretsar. Problem med vapenimporten på grund av valutakrisen, den nordamerikanska kongressens nej till militärhjälp och den brittiska labour-regeringens stopp för nya vapenleveranser. Fortsatt motstånd från utländska företag mot att investera i landet. Öppen splittring inom borgarklassen till följd av den ekonomiska politikens uppenbara misslyckanden.

Den chilenska gorilladiktaturens ekonomiska problem är i sanning stora. Det är mot denna bakgrund man bör se betydelsen av de allvarliga bakslag som Pinochet-juntan tillfogats de senaste månaderna i Parisklubben och Världsbanken. Den chilenska mördarregimens internationella isolering har nu antagit sådana proportioner att juntan även i dessa två organ mött ett så starkt motstånd att förhandlingarna om nya lättnader i Chiles skuldbetalningar respektive nya Världsbanks lån nu uppskjutits på obestämd tid.

Det är viktigt att kampanjerna världen över för att isolera Pinochetjuntan ekonomiskt fortsätter. De utgör ett viktigt stöd åt den chilenska motståndskampen. Det är bra att den svenska regeringen i år (i motsats till förra året) gått in för att aktivt motarbeta försöken att ge Pinochet-juntan ekonomiskt stöd i Parisklubben och Världsbanken. Ännu bättre vore det om regeringen slöt upp bakom hela den chilenska vänsterns gemensamma krav på att utsträcka den ekonomiska isoleringen av gorilladiktaturen till att även omfatta en total bojkott av handeln med juntans Chile.

Pinochet-juntan är oerhört sårbar på det ekonomiska området. Dess politiska isolering inom landet är idag i det närmaste total. Den nuvarande situationen i Chile kan bibehållas endast med hjälp av nya vapen och krediter från imperialismen. Men även här tornar svårigheterna upp sig för Pinochet & Co. I artikeln nedan ges en bakgrund till juntans växande problem med att täcka de allt större betalningsbalansunderskotten.

1973 och 1974:

Feta krediter

Vi har tidigare i Chilebulletinen (se speciellt nr 3-4 1971, nr 6/74 och nr 2/75) informerat om imperialismens stöd åt Pinochet-juntan i

Världsbanken, Internationella Valutafonden och Parisklubben. Av Världsbanken – som under Allende-tiden vägrade bevilja Chile några som helst lån – har Pinochet-juntan hittills fått

PINOCHET: "Investera i mej!"

13,5 milj dollar i krediter, och Världsbankens styrelse hade planerat att ge juntan ytterligare 80 miljoner i »utvecklingskrediter». Internationella Valutafondens (IMF) kreditgivning till juntans Chile uppgår, efter det senaste storlånet på 89 milj dollar, till sammanlagt 325 miljoner dollar. I Parisklubben uppnådde gorilladiktaturen förra året ett mycket förmånligt avtal om uppskov med återbetalningarna av Chiles drygt 4 miljarder dollar stora utlandsskuld. (Parisklubben är en sammanslutning av Chiles största utländska fordringsägare, däribland Sverige).

Även från andra håll fick juntan stöd. Av olika internationella kreditinstitut, bl a den USA-kontrollerade Interamerikanska Utvecklingsbanken, och av olika enskilda affärsbanker och regeringar beviljades juntan ytterligare krediter på sammanlagt flera hundra miljoner dollar under 1973 och 1974.

Den chilenska gorilladiktaturen använde dessa stora internationella krediter, och de avbetalningslättnader som förra årets förmånliga överenskommelse i Paris-klubben medförde, till att rusta upp förtryckapparaten ytterligare. Bara under juntans första år vid makten importerades vapen för nära 500 miljoner dollar.

Chiles valutasituation har dock, trots imperialismens generösa stöd, förvandlats från dålig till rent katastrofal: för innevarande år förutses ett underskott i bytesbalansen på över 1 000 miljoner dollar, motsvarande cirka hälften av Chiles totala exportintäkter.

Bakslag i Parisklubben . . .

På senare tid har det blivit mycket kärt för Pinochet-juntan på den utländska kreditmark-

naden. Privatföretag och kommersiella kreditinstitut och affärsbanker har dragit örnen åt sig: Chiles svaga valutaställning gör att ingen affärsman som är vid sinna sinnens fulla bruk vill låna pengar åt Pinochet. Skälen är dock framför allt politiska: den starka internationella opinionen mot juntan, vilken bland annat tagit sig uttryck i kraftfulla och nästan enhälliga fördömanden i FN av juntans ständiga brott mot de mänskliga rättigheterna, har fått fler och fler regeringar att dra in på det ekonomiska stödet åt Pinochet. Bojkottaktioner initierade av olika länders solidaritetsrörelser har ytterligare bidragit till juntans trängda läge. Till och med den nordamerikanska kongressen har tagit intryck av protesterna och krävt att Ford/Kissinger-regimen skall upphöra med sitt ekonomiska och militära bistånd till Pinochet-juntans Chile.

Händelserna i Paris-klubben nyligen var dock

den hittills största framgången i kampen för att isolera Pinochet-juntan ekonomiskt. Juntan hade begärt låtnader i skuldbetalningarna år 1975 på cirka 300 miljoner dollar, men eftersom ett stort antal länder – bl a Storbritannien, Italien, Holland, Norge och Sverige – vägrade att ens infinna sig till det förberedande möte som skulle ha hållits i mars har förhandlingarna ännu inte kunnat komma igång. Konkret innebär detta att Chile under tiden är skyldig att betala räntor och amorteringar på sin jättelika utlandsskuld samt, och detta är förmodligen det allra viktigaste, att gorilladiktaturens möjligheter att få nya utländska lån har begränsats kraftigt. Så länge ingen överenskommelse har nåtts i Parisklubben kommer Pinochet-juntan att få det ytterligare svårt att få några som helst låneansökningar beviljade.

Juntans sensationella nederlag i Världsbanken innebar ett nytt dräpslag mot Chiles internationella kreditvärdighet. Sedan Parisklubbens förhandlingarna havererat berövades juntans vänner i Världsbankens styrelse, med USA's förre krigsminister Robert McNamara i spetsen, alla möjligheter att argumentera för att den chilenska gorilladiktaturens ekonomiska politik inger internationellt förtroende. *Inför hotel om en omröstning om Chile-krediterna och öppen splittring inom Världsbankens styrelse — flera styrelsemedlemmar, däribland de nordiska ländernas representant, hade instruktioner att begära votering och rösta emot förslaget om nya krediter till Chile — beslöt sig McNamara i sista stund för att helt enkelt stryka punkten om Chile från dagordningen vid styrelsemötet den första april.*

Det är viktigt att kampanjen mot Världsbanken fortsätter. Planerna på att bevilja juntan krediter på cirka 80 miljoner dollar är ingalunda borta i och med McNamaras manöver den första april – de är endast uppskjutna. Men det är föga troligt att USA vågar aktualisera krediterna på nytt innan en överenskommelse om Chiles utlandsskuld har nåtts i Parisklubben.

Pinochet-juntan står idag inför sin allvarigaste ekonomiska kris någonsin. Arbetslösheten och misären i dagens Chile har hela tiden ingått i juntans planer som nödvändiga ingredienser i den s k stabiliseringspolitiken, men att inflationen fortsätter i oförminskad takt är utan tvivel ett streck i räkningen för juntan. Den katastrofala valutasituationen är det i ännu högre grad. Det är inte när folket svälter utan

när dollaren tryter som det blir svårt att finansiera vapenimporten. Och det är först när utrikeshandeln är i färd med att bryta samman och imperialismens krediter uteblir som missnöjet med den ekonomiska politiken på allvar sprider sig till de stora, utlandskontrollerade bolagen i Chile.

På det politiska planet har juntans internationella isolering och den svåra ekonomiska krisen redan tagit sig en mängd olika uttryck i Chile. Förrre chefen för Chiles Industriförbund, Orlando Sáenz, har avgått från sin post och kritiserar nu juntans ekonomiska politik utomordentligt kraftiga ordalag. Varje försök från juntans sida att tysta personer som Sáenz skulle utlösa mycket kraftiga reaktioner från de mäktiga imperialistiska intressen som han representerar.) Småborgarnas representanter i Chile, t ex åkerlångfederationens boss León Vilarín och detaljhandlarnas intresseorganisationers ordförande Rafael Cumsille, båda kända fascisterna som spelade en avgörande roll i den ekonomiska krigföringen mot Allende-regeringen, står sedan länge i öppen konflikt med juntan. Ideliga personbyten äger rum i finans- och ekonomiministerierna. Juntans köpslående om politiska fångar – nyligen frigav t ex gorilladiktaturen ett antal fångar i utbyte mot en kredit från Västtyskland – blir allt öppnare och grövre. I o m j u n t a - t i d n i n g e n El Mercurio förespråkar, med hänvisning till det kärva ekonomiska läget, en mer "moderat" och "flexibel" utrikespolitik. Den "megala" oppositionen – kyrkan, humanitära hjälporganisationer, kristdemokrater, etc – ger allt oftare uttryck för oro över det chilenska folkets miserabla ekonomiska förhållanden under Pinochet och över Chiles internationella anseende.

I valutakrisens spår blir kampen inom den härskande klassen alltmer förbittrad: industrikapitalisterna beklagar sig över den knappa tillgången på dollar för import av reservdelar och maskiner, de olika vapenslagen slåss inbördes om hur importen av krigsmateriel skall fördelas och den kraftigt minskade tillgången på importerade lyxvaror och utländsk valuta för turiständamål slår hårt mot överklassens privata konsumtion.

Den katastrofala ekonomiska situationen i dagens Chile har, kort sagt, givit upphov till allt större sprickor och motsättningar inom borgarklassen och till och med inom själva krigsmakten. Pinochets regim knakar i fogarna, och förändringar av något slag ter sig alltmer ofrånkomliga. Vilken form dessa förändringar kommer att ta, och hur arbetarklassens underjordiska organisationer kan utnyttja de helt nya lägen som kan komma att uppstå, är svårt att sja om. Allt vi med säkerhet kan säga är att gorilladiktaturens nuvarande politik är dömd att förstärka juntans

politiska isolering och öka motsättningarna inom borgarklassen. Det finns idag ingen anledning att modifiera slutomdömena från den översikt över Chiles ekonomiska framtidsutsikter under Pinochet-juntans styre som vi publicerade i nr 1/74 av Chilebulletinen:

»Låg tillväxttakt, sjunkande reallöner, arbetslöshet och svår brist på importerade varor väntar det chilenska folket under fascisternas styre . . .

Att arbetarklassen drabbas ekonomiskt besvärar inte Chiles junta. Från arbetarklassen har fascisterna ändå inget politiskt stöd att vänta, och de vet att endast med rent militärt förtryck kan arbetarna hållas i schack. Men det missnöje som den ekonomiska politiken skapar är långt ifrån inskränkt till arbetarklassen, och stödet åt juntan kommer att bli mer och mer begränsat ju längre tiden går. Idag kan vissa individer ur mellanskikten till nöds acceptera juntans propagande om att »dra åt svångremmen» efter »UP's ekonomiska katastrof». Men inga förbättringar är i sikte — inte nästa år, inte heller om två eller fem år, ty fascisternas ekonomiska program kommer tvärtom att visa sig mer odugligt ju längre tiden går. Stora grupper ur mellanskikten kommer att proletariseras och förena sig med arbetarklassen i kampen för socialismen; andra kommer att knäckas personligen undandra juntan allt stöd och försjunka i resignation — småborgarens form av passivt motstånd. Den redan nu klart märkbara splittringen inom den hälskande klassen kommer att öka, och relationerna till USA-imperialismen — vars politiska och ekonomiska dekadens fördjupas alltmer — blir långt mindre friktionsfria och inbringande än vad den ganska naiva fascistijuntan hade hoppats.

Chiles synnerligen impopulära gorillor kommer att bli alltmer isolerade. Förutsättningarna för att störta dem är goda, om bara Chiles revolutionärer har tålamod att låta motsättningarna mogna och att förbereda sig ordentligt för de kommande konfrontationerna.»

Det enda vi skulle vilja tillägga idag är att utvecklingen har gått ännu snabbare än vad vi kunde ana då ovanstående skrevs i slutet av 1973.

S.V.

[illegible]

I pressläggningsogonblicket meddelas från Chile att hela regeringen har avgått. Orsak: den ekonomiska krisen. När detta skrivs (20.4) är detaljerna ännu inte klara, men i stora drag tycks regeringsombildningen innebära följande:

1) Den ekonomiska politikens främste arkitekt sedan 11 september 1973, Fernando Léniz, har gjorts till syndabock. Enligt de första telegrammen skulle Léniz ha avskedats, men nu verkar det som om han får sitta kvar i regeringen – dock frantagen all makt.

2) Léniz roll som chef för jantans ekonomiska politik övertas av Jorge Canas, tidigare finansminister. Canas har officiellt tilldelats titeln "superminister" och blir nu chef för sju (7) olika ministerier. Canas har ett förtroende som kristdemokrat på högertlygeln. Viktigare än hans tidigare partitillhörighet är dock hans intima band med en av Chiles maktiga finansklaner, den s.k. Piramas-klanen (Piray-

orna, efter de glupska rovliskarna i Amazonasfloden. I Cajas främsta uppgift blir enligt Pinochet att ta itu med inflationen. Pinserna har i år fortsatt att stiga med nästan *cinco por ciento anual*.¹ Receptet mot detta: kraftig minskning av de statliga utgifterna (skolor, sjukhus m.m.), skattelöjningar samt en strikt kontroll av penningmängden. Någon kursändring av den hittillsvarande politiken är inte aktuell enligt Pinochet – vad det handlar om är en mer drastisk tillämpning av stabiliseringsprogrammet. Framhåll han i ett uttalande. Dyr i klartext, att värre svält och arbetslöshet

3) Vid sidan av Causas ekonomiska Rådet Sälzer till "superminister" för Chiles situationen i ekonomiska Rådet. Causas' och Sälzer' funktioner anger utan tvivel vilka problem punkten ser allvarigast på: inflationen och valutakrisen.

56

BONILLA UTRENSAD

Den tredje mars i år dödades Chiles förre inrikesminister, general Oscar Bonilla, vid en mystisk helikopterolycka.

Bonillas död var en viktig händelse i Chile (dock inte enligt svenska massmedier, vilka valde att inte ens omnämna den). Bonilla var i militär rang andre man efter Pinochet i juntan, alltså den som vid ett eventuellt ledarskifte stod i tur att efterträda Pinochet. Politiskt hörde Bonilla hemma inom den kristdemokratiska högern. Han var under 1960-talet förre presidenten Freis personlige adjutant och kallades ofta »Freis man i juntan».

Vid tidpunkten för »olyckan» var Bonilla formellt Chiles försvarsminister men var i praktiken redan avsatt från sin post. Månaderna före sin död var Bonilla omväxlande »sjuk» och »på semester», men som Chilebulletinen kunde rapportera i förra numret gick det i Chile rykten om att han satt i husarrest.

General Bonillas plötsliga död behandlades av en så gott som samstämmig världspress som överlagt mord, utfört av juntan själv. I den chilenska pressen framställdes visserligen Bonilla i samband med begravningen som en »kär vän och vapendragare» till Pinochet och som en av ledarna för den »nationella återuppbyggnaden». Men dessa hyllningsord kunde inte övertyga chilensarna om att den »beklagliga olyckshändelsen» inte varit ett för Pinochet-juntan nödvändigt sätt att undanröja en obekväm motståndare inom de egna leden.

Till och med den nordamerikanska radiostationen »Voice of America» och Vatikanens officiella språkrör betecknade händelsen som en »ny, blodig aktion från juntans sida».

Trots detta finns det idag ytterst knapphändig information att tillgå om de närmare omständigheterna kring Bonillas död. Juntans medvetna tystnad när det gäller detaljerna kring »olyckan», liksom förbudet för journalister och utrikeskorrespondenter att beträda olycksplatsen och överlåtandet åt DINA (juntans samordningsorgan för den militära underrättelsetjänsten) av utredningsarbetet har naturligt nog bidragit till att ge fart på spekulationerna kring Bonillas död och kring betydelsen av denna för maktkampen inom juntan.

Explosion i bensintanken?

Ett tecken på att det inte var fråga om en vanlig olyckshändelse är att den helikopter som skulle flyga Bonilla från dennes semesterställe till Santiago hade sänts ut på direkt order av Pinochet. Motiveringen var att Bonilla, som en tid hade varit konvalescent efter en ryggåkomma, skulle »slippa alla tänkbara besvär i samband med en bilresa». Tekniker ur det

amerikanska flygvapnet har också påpekat att den officiella versionen av olyckshändelsen — en explosion i bensintanken — är föga trovärdig. I den USA-tillverkade helikopter som Bonilla färdades i anses en olycka av det slaget vara praktiskt taget omöjlig. Endast en bomb, eller någon annan avsiktlig skada på maskinen, skulle enligt teknikerna kunna få ett sådant plan att explodera i luften.

Konflikten Bonilla-Pinochet

Konflikten mellan Bonilla och Pinochet har varit uppenbar en längre tid. Att Bonilla var kritisk mot juntans ekonomiska politik och att han intensifierade sina kontakter med högern inom det kristdemokratiska partiet var också känt. Bonilla hade redan från början en central roll i regeringen i egenskap av inrikesminister, och kunde som företrädare för en »mjukare», mindre fascistisk linje utöva ett betydande inflytande över officiërskåren. Detta var också vad som skedde, och i mitten av 1974 »degraderades» därför Bonilla till posten som försvarsminister. De rykten som har cirkulerat i Chile att Bonilla skulle ha suttit fängslad och to m utsatts för tortyr under sina sista månader har dock aldrig bekräftats.

Kristdemokraternas man i juntan

Frei-sektorn bland kristdemokraterna har på senare tid allt öppnare arbetat för ett ökat inflytande för civila — läs: kristdemokratiska politiker — i Chiles politiska liv. Inom juntan var Bonilla »deras man» när det gällde försöken att öppna dörrarna för en sådan lösning. Det är ingen tillfällighet att Pinochet nyligen i ett tal som svar på detta betonade att militärregimen kommer att stanna kvar

för lång tid framöver och inte är beredd att bana väg för någon »politikernas återkomst». Det var inte heller av en slump som juntans finansminister just i samband med Bonillas död passade på att förklara att den ekonomiska politiken också i fortsättningen kommer att bedrivas enligt i stort sett samma riktlinjer som hittills. Även detta uttalande får utan tvekan ses som ett svar på Bonillas och andras växande kritik mot juntans ekonomiska politik.

Bonilla utgjorde för ganska stora grupper inom militären ett tänkbart alternativ till Pinochet, som genom flyg»olyckan» i mars alltså blev av med en besvärlig motståndare (juntans mord på bl a förre överbefälhavaren Carlos Prats förra året visar att Pinochet & Co ingalunda drar sig för att med våld undanröja tänkbara rivaler inom militären). Onekligen innebär Bonillas död också ett svårt bakslag för kristdemokraterna, som använt Bonilla för att verka för en förändring av regimen. För närvarande saknas det en naturlig efterträdare till Bonilla när det gäller dennes öppningspolitik gentemot de kristdemokratiska ledarna, vilka sedan länge förespråkade en »liberalisering» och avmilitarisering av Chiles politiska styre (men inte ett slut på diktaturen). Finansmannen Orlando Sáenz, tidigare ordförande i Chiles industriförbund (se även artikeln om juntans ekonomiska kris i detta nummer, s 16-17), som den senaste tiden skrivit en serie kritiska artiklar om juntans ekonomiska politik, är dock ett av de allra starkaste namnen. Han håller f n som bäst på att lansera sig inom finans- och industrikretsar i Chile och USA och åtnjuter ett starkt stöd från delar av den chilenska borgarklassen.

I bakgrunden lurar en annan flitig USA-resenär, Eduardo Frei, som fortfarande upprätthåller utmärkta kontakter i USA men som — kanske i förhoppningen att en dag få spela rollen av Chiles Karamanlis — legat ganska lågt utåt i den chilenska inrikespolitiken. Freis smutsiga förflutna och samröre med juntan gör dock att hans möjligheter att framstå som ett »demokratiskt alternativ» är synnerligen begränsade.

Den tredje mars i år sattes punkt för maktkampen mellan Pinochet och Bonilla. Men konflikterna och rivaliteten kvarstår, och inga mord och mystiska olyckshändelser kan dölja det faktum att Pinochets politiska isolering blir mer och mer markerad för var dag som går.

A-K S

Bautista van Schouwen lever!

Detta sensationella foto presenterades av Manuel Cabieses, f.d. redaktör för tidningen Punto Final och medlem i MIR's centralkommitté, vid tribunalen mot gorilladiktaturens brott i Mexiko i slutet av februari i år.

Det visar Bautista Van Schouwen, grundare av MIR, medlem av partiets politbyrå, 21-årig läkare och militant revolutionär.

Bautista Van Schouwen fängslades i Santiago den 13 december 1973. Sedan dess har han torterats på de mest brutala och fruktansvärda sätt av militärdiktaturen. Diktaturen har aldrig erkänt att Van Schouwen är fängslad. Bautista Van Schouwen har därmed blivit en icke erkänd politisk fånge i juntans Chile. En symbol för dessa fångar vars existens gorillorna helt cyniskt förnekar all kännedom om.

Detta foto utgör en kraftig dementi av juntans uppgifter. Fotografiet togs i smyg av en revolutionär marinsoldat på marinsjunhuset i Valparaíso den 5 februari 1975. Samtidigt lyckades soldaten komma över Van Schouwens medicinska journal. Den visar med all önskvärd tydlighet att han utsatts för den mest utstuderade tortyr. Van Schouwen visar enligt journalen nästan inga reflexer, han svarar endast enstavigt på tilltal, hans ben och armar är mer eller mindre förslamade och hela kroppen täcks av blodutgjutelser och blåsor.

Det är nu viktigare än någonsin att tvinga juntan att frige Bautista Van Schouwen! Den kan inte längre förneka att han hålles inspärrad. Skicka brev eller telegram (gärna på engelska och kortfattat) till: Dirección del Hospital Naval, Valparaíso, Chile. Skriv också till Chilenska Ambassaden, Artillerigatan 45, Stockholm eller ring 62 76 90 och kräv att Bautista Van Schouwen frigges ur gorillornas klor!

Vilka fyller juntans fängelser?

VI KRÄVER OMEDELBART FRIGIVANDE AV FÖLJANDE SOLDATER, MATROSER OCH KARABINJÄRER:

Hernan Alfonso Pacheco Quiroz, Rodolfo Claros Cordova, Luis Marimao, Victor Maturana, Ernesto Galaz Guzman, Bernardino Constanzo Merino.

VI KRÄVER OMEDELBART FRIGIVANDE AV FÖLJANDE KVINNOR OCH UNGDOMAR:

Maria Isabel Eysaquirre, Lily Rivas Labbe, Silvia Vidal, Enrique Norambuena, Pedro Atias, Juan Ortega.

VI KRÄVER OMEDELBART FRIGIVANDE AV FÖLJANDE POLITISKA OCH FACKLIGA LEDARE:

Bautista van Schouwen, Gustavo Ruz, Luis Corvalán, Arturo Villavel, Flores Anibal Palma, Felipe Ramirez, David Silberman.

Chilekommittén i Sverige har ända sedan kuppen på olika sätt fört fram kravet på frigivande av de politiska fångarna i juntans Chile. I vår propaganda för detta krav har vi som symboler valt kända fängslade vänsterledare som Clodomiro Almeyda, Oscar Garretón, Luis Vitale m fl. Att dessa och andra nu frigivits beror just på den internationella opinion av vilken de svenska protesterna är en viktig del. Men de som släppts är bara en bråkdel av de minst 10 000 politiska fångar som idag finns i juntans tortyrkamar. Huvuddelen av dessa är anonyma och okända som individer för omvärlden; enkla arbetare och bönder som rest sig och kämpat för sina rättigheter. Där finns också progressiva studenter och intellektuella som ställt sig på de arbetande klassernas sida.

De tillhör inte något gemensamt politiskt parti; många är oorganiserade och övriga tillhör olika

partier. Men vad som fört den samman är deras gemensamma kamp för att åstadkomma social rättvisa i sitt hemland, för att krossa förtrycket och avskaffa utsugningen; för att bygga socialismen.

När Chilekommittén inför Chileveckan 12-18 maj för fram kravet på frigivande av nedanstående kamrater så ser vi därför dessa som representanter för alla som deltagit och deltar i kampen mot förtrycket och för socialismen.

VI KRÄVER OMEDELBART FRIGIVANDE AV FÖLJANDE ARBETARE, BÖNDER OCH INTELLEKTUELLA:

Gonzalo Toro Garland, Grez Aburto, Carlos Maorales Cubillos, Tito Martinez, Erick Schnake Silva, Viola Muñoz Silva, Rosa Queros, Manuel Antivil, Cabrera Fernandez, Alejandro Romero Guzman.

Rädda marinsoldaterna!

De underbefäl och soldater ur flottan som vägrade delta i förberedelserna till 11 september-kuppen har ställts inför krigsrätt. Rättegången är hemlig och har redan pågått ett antal månader. I flera fall yrkar åklagaren på dödsstraff. Bara vår aktiva solidaritet idag kan hindra gorillorna från att verkställa dödsdomarna.

En liknande rättegång har tidigare ägt rum inom flygvapnet. Ett antal militärer och civila dömdes då till döden, men en stark internationell opinion lyckades stoppa avrättningarna.

Bakgrunden till dagens rättegångar är följande:

I början av augusti 1973 avslöjade marinsoldaterna i Valparaiso kupplaner inom flottan. De tog kontakt med Carlos Altamirano, Oscar Garretón och Miguel Enriquez, generalsekreterarna för Socialistpartiet, MAPU, respektive MIR och överlämnade namn och andra data om kuppmakarna.

Samtidigt försäkrade de att de själva, större delen av marinkåren samt de flesta av underofficerarna motsatte sig kupplanerna och var beredda att försvara regeringen.

Men Allenderegeringen hann aldrig ingripa. Ett 40-tal personer inom marinkåren arresterades, däribland sergent Juan Cárdenas.

De fänsklade skickade ett öppet brev till Allende och det chilenska folket. De berättade att de torterades och de förklarade än en gång att de inte tänkte svika folket. Med alla medel skulle de försvara regeringen — de var själva söner av folket och ville inte delta i en massaker på sina egna klassbröder.

Händelserna utlöste en stark protestvåg. Över hela landet reste sig arbetar- och bondeorganisationer till försvar för de fängslade och torterade soldaterna.

De chilenska arbetarnas och böndernas solidaritet med de oppositionella soldaterna redan före kuppen visar på betydelsen av de rättegångar som pågår just nu. Protesterna mot dem har redan börjat ge resultat.

**KRÄV FRIHET FÖR DE FÄNGSLADE MARINSOLDATERNA!
KRÄV ATT RÄTTEGÅNGEN OCH
DOMEN OFFENTLIGGÖRS!**

Solidaritet med den militära "rättvisans" offer!

Motsättningarna ökar inom den chilenska krigsmakten. Rapporter om attentat, myterier och rättegångar visar att bilden av en enad militärkår rämnar alltmer. En del militärer har anslutit sig till motståndskampen. Det är viktigt att vi ger dem vårt stöd.

Demoraliseringen sprider sig inom krigsmakten. På flera håll har den börjat ta formen av ett aktivt motstånd mot juntan. I förra numret av Chilebulletinen stod att läsa om flera myteriförsök (sid 9 »Motståndet fortsätter»).

Bilden av en enad militärkår stämde inte heller före kuppen. Redan då motsatte sig delar av underbefälet till en del högre befäl förberedelserna till maktövertagandet.

Andra gjorde väpnat motstånd på folkets sida under kuppyggnen. Efter kuppen har motsättningarna bara fördjupats och gorillornas förtryck har i ökad utsträckning riktats mot de egna leden. »Rättegången» mot general Bachelet och andra medlemmar av krigsmakten avslöjade detta inför hela världen. Bachelet, den huvudåtalade, kunde själv inte närvara vid rättegången — han torterades till döds innan den ens börjat...

I slutet av september 1974 mördades Chiles förre överbefälhavare, general Prats, i Buenos Aires. I början av mars i år gjorde sig gorillorna av med sin egen försvarsminister, general Bonilla.

Det är viktigt att vi aktivt visar vår solidaritet med de militärer som anslutit sig till kampen. Tre fall fordrar särskilt vårt stöd idag:

● En ung värnpliktig, Jorge Santiago Madariaga Godoy, som befinner sig på Venezuelas ambassad i Santiago. Jorge Santiago Madariaga Godoy är 19 år gammal, medlem i socialistpartiets ungdomsförbund och grafiker till yrket. Han inkallades till obligatorisk värnplikts-tjänstgöring 8 oktober 1974. Kort därefter anklagades han för »infiltration» och flydde då till Venezuelas ambassad. Den 27 februari i år tog sig två officerare ur DINA (Chiles Gestapo) in på ambassaden. De åtföljdes av Venezuelas militärattaché i Santiago! Inför de 30-tal flyktingar som befann sig på ambassaden försökte de därpå släpa iväg Jorge. Han sövdes ner med eter och torterades! Flyktingarnas resoluta hållning tvingade dock iväg bödlarna och Jorge kunde räddas från en säker död. Men Jorge hotas fortfarande. Mängder av värnpliktiga i Chile håller uppmärksamheten riktad på hans fall. Det är gorillorna medvetna om. Och för att förhindra att andra

soldater går i asyl kommer de att göra allt för att mörda Jorge eller tvinga Venezuela att — i strid mot asylöverens-kommelserna — överlämna honom till den militära »rättvisan», dvs till tortyr och död.

● De underbefäl och soldater ur flottan som aktivt motarbetade kupplanerna i augusti 73 (se särskild ruta).

● De 13 MIR-ledare som sedan den 21 april står inför krigsrätt. Anklagelserna mot dem gäller infiltration inom krigsmakten, subversiv verksamhet, mord, m m. »Rättegången» — som går under beteckningen 84-74 — är en fullständig parodi på rättvisa: åklagare, »försvarare» och domare är aktiva officerare i chilen-

ska flygvapnet och de anklagade är dömda på förhand. Gorillorna har försökt hemlighålla rättegången, men uppgifter om den har ändå sipprat ut genom motståndsrörelsens kanaler. De MIR-ledare som nu står inför rätta på flygbasen El Bosque utanför Santiago är:

Arturo Villaveja: 29-årig ingenjör. Gift. En dotter. Medlem i MIR:s politbyrå. Fängslades i mars 1974. Åklagaren yrkar på livstidsstraff.

Roberto Moreno: 36 år. Ekonom. Gift. Två barn. Medlem i MIR:s politbyrå. Fängslad i mars 1974. Åklagaren yrkar på 25 års fängelse.

Juan Olivares: 32 år gammal. Arbetare. Ledare inom CUT.

Aldo Flores: 23 år gammal. Student. Medlem i MIR:s centralkommitté. Fängslad den 31 oktober 1974. Åklagaren kräver 35 års fängelse.

Mario Espinoza Orellana: 32 år. Gift. Två barn. Medlem i MIR:s centralkommitté. Fängslad den 15 september 1974. Åklagaren yrkar på 30 års fängelse.

Julio Carrasco: 29 år. Ekonom. Gift. Två barn. Medlem i MIR:s centralkommitté. Fängslad den 4 juni 1974. Åklagaren kräver 25 års fängelse.

Luis Retamal: 31 år. Sociolog. Gift. Medlem i MIR:s centralkommitté. Fängslad i mars 1974. Åklagaren kräver 18 års fängelse.

Patricio Rivas: 21 år gammal. Student. Gift. Ett barn. Medlem i MIR:s centralkommitté. Fängslad den 1 juni 1974. Åklagaren kräver 18 års fängelse.

Sergio Santos: 30 år. Ekonom. Gift. Ett barn. Medlem i MIR:s centralkommitté. Fängslad i juni 1974. Åklagaren kräver 15 års fängelse.

Ricardo Ruz: 30 år gammal. Folkskollärare. Gift. Ett barn. Medlem i MIR:s centralkommitté. Fängslad i mars 1974. Åklagaren kräver 7 års fängelse.

Renato Arana: 32 år. Folkskollärare. Ogift. Medlem i MIR:s centralkommitté. Fängslad i maj 1974. Åklagaren kräver ett och ett halvt års fängelsestraff och fem års förvisning.

Francisco Pizarro: 30 år gammal. Arbetare. Gift. Medlem i MIR. Fängslad den 4 juni 1974. Åklagaren kräver fem års förvisning.

Ricardo Vázquez: Uppgifter okända.

Dessa män står inför »rätta» I DETTA ÖGONBLICK. Visa din avsky mot gorillornas pseudo-rättegångar och kräv frihet åt de fängslade i Krigsrätt 84-74! Skriv till den ansvarige för »rättegången»:

Jefe de Aviación
General Mario Viveros Avila
Fuerza Aérea de Chile
Santiago
Chile

Isolera juntan!

»Isolera juntan med alla medel!» och »Fördöm USA:s inblandning i kuppen!» var några av de appeller som Mexico-tribunalen formulerade i slutdokumentet från det tredje mötet i februari i år. I ett brev direkt till president Ford framfördes protesterna och fördömandet av den amerikanska inblandningen i kuppen. Tribunalen krävde omedelbar frigivning av alla politiska fångar och betonade starkt hur viktigt det är med aktivt stöd för det chilenska folkets kamp.

I sitt invigningstal uppmanade världens president Echeverría tribunalen att vidta än skarpare åtgärder mot juntan, »varje åtgärd som syftar till att eliminera fascismen gynnar inte bara det chilenska folkets frigörelse utan också alla andra folk i världen». Mexico är det land i Latinamerika som, förutom Kuba, intagit den mest fördömande hållningen gentemot Chile-juntan.

Clodimiro Almeyda, Chiles förre utrikesminister, manade till ökad internationell solidaritet för att isolera juntan. Almeyda manade den chilenska vänstern till en fördjupad politisk enhet. Almeyda utvisades ur Chile i början av året efter att ha suttit fängslad i femton månader.

Pham Van Bach, (Demokratiska Republiken Vietnam) ordförande för DRV:s högsta domstol krävde en total brytning med den chilenska diktaturen från alla fria folk i hela världen. »Liksom den fria världen stödde vårt folks kamp till segern över den imperialistiska angriparen kräver vi idag för våra chilenska bröder samma stöd och samma tro på dess frigörelse».

USA:s stöd

USA:s direkta inblandning i kuppen har redan tidigare bekräftats. Under tribunalen framkom emellertid ytterligare uppgifter om nordamerikanskt stöd.

Den chilenska marinen fick tex pengar direkt från USA vid sidan av statsbudgeten.

Ett vittne kunde berätta att han, efter att ha blivit arresterad under kuppdagarna,

av misstag fördes upp till försvarsdepartementet. Där satt en rad höga amerikanska officerare.

600.000 barn »fostras om»

Juntan i Chile har planer på att införa uppfostringsläger för 600 000 barn. Enligt vad det chilenska socialministeriet officiellt meddelat ska lägren ha en klar politisk och ideologisk inriktning. Listan på förtryckarmetoderna utökas nu alltså med hjärntvätt.

Uppgifterna om barnlägren lades fram vid den internationella kommissionens tredje session för att undersöka juntans brott.

– Vi kände tidigare till uppfostringslägren, men inte att det fanns planer på att utvidga dem till den här omfattningen, säger kommissionens ordförande, Hans-Göran Franck i en intervju med Chilebulletinen.

»Statens skydd»

I ett dokument från ministeriet meddelas att en miljon barn behöver »statens skydd». Majoriteten av dessa barn lever i extrem fattigdom.

Juntan har utarbetade planer på att ta 600 000 av dessa barn till »rehabilitering». En stor del av barnen kommer från familjer som, med juntans ord, »är i konflikt med den etablerade sociala ordningen». En klar hänvisning till barn vars föräldrar dödades eller tillfångatagits för att de stött Unidad Popular.

Juntan föreslår nu att de 600 000 barnen förs till läger på landet. Där ska de uppfostras med en klar »ideologisk och politisk inriktning».

Det är, enligt juristkommissionen, juntans egna ord för hur de tänker sig en framtid för en stor del av Chiles barn.

– Parallellerna med nazitiden i Tyskland är mycket tydliga, säger Hans-Göran Franck.

Förödande dom

– Vid Mexico-tribunalen las det fram avslöjanden mot juntan som är så klara att de måste påverka regimens fortsatta agerande, säger Franck.

– Vittnesmålen om tortyr, brutalitet, svält och fattigdom i Chile blev en förödande dom över regimen.

– Tribunalen har uppmärksammat av press, radio och TV i de latinamerikanska länderna. För opinionsbildningen i dessa länder tror jag att det här är en viktig händelse, säger Franck.

Tribunalen, som formellt heter Internationella Kommissionen för Undersökning av den Chilenska Militärjuntans Brott, har hittills haft tre sessioner. Den första ägde rum i Helsingfors i mars -74, den andra i Köpenhamn i dec -74 och den tredje i Mexico i februari -75.

Kommissionen tillkom i enlighet med en resolution som togs på den internationella solidaritetskonferensen med det chilenska folket i Helsingfors i sept -73 och på rekommendation från de Inter-

nationella Fredskrafternas Konferens i Moskva i okt -73.

Kommissionen har ungefär 50 medlemmar från ett trettiotal länder. Medlemmarna representerar olika yrken, politiska åskådningar och trosuppfattningar.

Under sessionerna tar kommissionen del av skriftliga och muntliga vittnesmål från flyktingarna från Chile, dokument, redogörelser från personer som besökt Chile efter kuppen samt bildmaterial. Med

ledning av detta försöker sedan kommissionen bedöma arten och graden av juntans förbrytelser för att därefter redovisa sina bedömningar i uttalanden och dokument samt rekommendera olika åtgärder mot juntan.

Kommissionen arbetar också med att undersöka situationen för flyktingarna och deras familjer och den utländska inblandningen (framför allt USA:s) i händelserna i Chile.

VIKTIGT MATERIAL

om Chile och övriga Latinamerika finns också i äldre nummer av CHILEBULLETTINEN. Ännu ett tag kan vi erbjuda dig hela årgång 73 (4 nr) för 5 kronor och hela årgång 74 (6 nr) för 10 kronor. Tillsammans alltså bara 15 kronor! Ett par nummer från 73 finns dock bara kvar i ett fåtal exemplar, så skynda på! Nedan följer en kort förteckning av vad de olika numren bl a innehåller.

Betala på pg 88 72 33-5, Chilebulletinen och ange vad du vill ha.

- 1/73: Chile, kopian och Sverige. (Hela numret handlar om detta.)
- 2/73: Reaktionens strategi för att krossa UP; Om folkmakten
- 3/73: Jordreformen och bonderåden; ITT och kristdemokraterna
- 4/73: Allendes sista tal; AGA-chef ledde kuppöversikt; Så krossades UP; Chile 1905-1973 - kronologisk översikt med tonvikt på vänstern.
- 1/74: Fascismen i Chile; Juntans ekonomiska läge och utsikter.
- 2/74: Kampens perspektiv i Chile; Svensk imperialism; Fascismens framväxt i södra Latinamerika; Juntans språkrör i Sverige.

- 3-4/74: Valutafonden, Världsbanken, Chile och Sverige; Intervju med Kristna Vänstern; Revolutionärt samarbete i södra Latinamerika.
- 5/74: Den ekonomiska situationen i Chile; Flyktningarnas situation; Batonglagen mot Chilekommittén; Kristdemokraternas roll i Chile; Peronismen.
- 6/74: Juntan säljer ut Chile; Kissinger - CIA och kuppen; Polisen registrerar Chilekommitténs aktivister; Miquel Enriquez politiska testamente.

Ännu en skiva producerad av kamrater i Chilekommittén har nu kommit ut. Den heter »Chile kämpar!» och innehåller sånger skrivna och sjungna av Francisco Roca. Priset är 30 kronor, varav royaltyn går till vår insamling till motståndskampen i Chile.

Illustrerat texthäfte på spanska och svenska medföljer. Beställ skivan av din lokalkommitté eller genom att betala in 30 kr. på pg. 88 72 33-5, Chilekommittén. Skriv på talongen att det är skivan du vill ha.

CHILEBULLETTINEN

Ansvarig utgivare: Stefan de Vylder
Redaktionssekreterare: Pierre Fröhling
Chilebulletinens adress: Bryggargatan 4, 111 21 Stockholm. Tel: 08-21 27 23.
Prenumerationspris för 7 nummer framåt: 15 kronor. Stödprenumeration: 25 kronor. Kampprenumeration: 50 kronor. Betalas på postgiro 88 72 33-5, Chilebulletinen. Ange på talongen från och med vilket nummer prenumerationen skall börja.

Tryck: Civiltryckeriet i Kristianstad AB

Detta nummer presslagt den 10 april.

Manusstopp för nummer 4 av Chilebulletinen: 20 maj.

CHILEKOMMITTÉN

Chilekommittén bildades som solidaritetsorganisation i december 1971. Efter militärkuppen i Chile den 11 september 1973 är Chilekommittén i Sverige en del av den internationella solidaritetsrörelsen för motståndskampen i Chile.

Sedan den första nationella kongressen i december 1973 är Chilekommittén en riksorganisation med gemensamma stadgar och gemensam styrelse för hela landet.

Chilekommitténs målsättning är att politiskt och materiellt stödja motståndskampen i Chile samt att sprida lärdomar om den chilenska arbetarklassens kamp före och efter gorillakuppen. Chilekommitténs insamlade medel går villkorslöst till motståndsrörelsen inne i Chile.

Chilekommittén är partipolitiskt obunden och tillåter olika politiska riktningar och tendenser att komma till uttryck såvida inte tendenserna går emot kommitténs plattform.

Chilekommittén arbetar efter följande tre huvudparoller:

STÖD DET CHILENSKA FOLKETS KAMP MOT FASCISM - FÖR SOCIALISM!

FRIGE DE POLITISKA FÅNGARNA!

KAMP MOT IMPERIALISMEN!

Medlem i Chilekommittén kan den bli som stöder plattformen, efter tid och förmåga arbetar i en lokalkommitté samt betalar medlemsavgift (30 kr/år).

Den som inte har tid eller möjlighet att arbeta med en lokalkommitté kan stödja oss genom att teckna stödmedlemskap å 30 kr i vilket ingår en prenumeration på Chilebulletinen.

Chilekommitténs kansli (adress som bulletinen) sätter dig i förbindelse med närmaste lokalkommitté.

STÖD DEN CHILENSKA MOTSTÅNDRÖRELSEN!

Pg 65 39 28-2

I Sverige finns Chilekommittéer på följande orter:

Arvika, Bollnäs, Borlänge, Borås, Eskilstuna, Eslöv, Falun, Flen, Gislaved, Göteborg, Helsingborg, Hämö-sand, Jönköping/Huskvarna, Kalmar, Karlskoga, Karlstad, Kiruna, Kramfors/Sundöwerken, Kristianstad, Kristinehamn, Köping, Linköping, Ludvika, Luleå, Lund, Malmö, Molkom, Norrahammar, Norrköping, Nässjö, Oskarshamn, Pajala, Simrishamn, Skellefteå, Stor-Stockholm, Storvik, Sundsvall, Södertälje, Tomelilla, Uddevalla, Umeå, Uppsala, Vingåker, Visby, Visingsö, Väster-vik, Västerås, Växjö, Örebro, Örnsköldsvik, Östersund, Östhammar.

I Stor-Stockholm finns Chilekommittéer på följande platser:

Adolf Fredrik, Bergshamra, Farsta, Frihamnen, Haninge, Husby/Akalla, Hägersten/Skärholmen, Järfälla, Kungs-holmen, Lidingö, Nacka/Saltsjö-Boo, Narrengruppen, Peddagruppen/Frescati, Salem/Botkyrka, Sigtuna/Märsta, Skarpnäck, Sollentuna, Solna/Sundbyberg, Södermalm, Teknisgruppen, Tensta/Rinkeby, Täby, Upplands-Väsby, Vallentuna, Vasa/Norrmalm, Vårby/Fittja, Västerort, Åkersberga, Årsta.

CHILE-VECKAN

12-18 maj

»Den internationella solidariteten är oerhört viktig. Det materiella och moraliska stödet är enormt betydelsefullt och upplevs väldigt positivt av alla här.» Så lyder budskapet från motståndsrörelsen i Chile.

Det är inne i Chile som den viktigaste kampen utspelas, det är kamraterna där som dagligen iskerar sina liv i kampen mot gorilladiktaturen. Det är de chilenska arbetarna som kommer att krossa diktaturen. Men de behöver vårt stöd. Vi kan alla dra vårt strå till stacken, vi kan alla bidra till Pinochet-juntans internationella isolering, vi kan alla ge materiellt och moraliskt stöd åt den chilenska motståndskampen.

Chileveckan

Chilekommittén kommer under tiden 12-18 maj att anordna en nationell kampanjvecka på alla orter i landet där det finns lokala Chilekommittéer. Veckan skall förstärka och fördjupa solidariteten med den chilenska folkets motståndskamp. Kampanjens konkreta utformning på varje enskild ort avgörs av de olika lokalkommittéerna, men kampanjen kommer överallt att präglas av två genomgående krav:

● Utveckla bojkotten mot juntan!

Bl a kräver vi:

- Inget svenskt stöd till juntan i Internationella Valutafonden och Parisklubben!

- Svenska företag ut ur Chile!
- Sverige ut ur Världsbanken!
- Stoppa exportkrediterna för den svenska exporten till Chile!
- Bojkotta juntans koppar!

● Frige de politiska fångarna!

Tiotusentals människor sitter fortfarande fängslade i juntans koncentrationsläger och tortyrkammare. Dödsdomar fortsätter att avkunnas, den dagliga tortyren fortsätter att skörda nya offer. Arbetarklassen i Chile förvägras all rätt till facklig och politisk organisering. Våra protester mot Pinochet-juntans avskyvärda brott får aldrig tystna.

Chilekommittén uppmanar enskilda och organisationer

- att sluta upp i Chile-veckan
- att kräva att bojkotten mot juntan utvecklas
- att protestera mot förtrycket i Chile
- att isolera juntans representanter och språkrör i Sverige
- att bekämpa imperialismen
- att stödja motståndskampen i Chile.

"Vi har förlorat många ledare...Men själva kampen skapar nya ledare, och dag för dag integreras fler och fler på basnivå. Vårt perspektiv är långsiktigt; inte förrän motståndsrörelsen är en massrörelse kommer diktaturen att störtas.

Den internationella solidariteten är oerhört viktig. Det materiella och moraliska stödet är enormt betydelsefullt och upplevs väldigt positivt här. Inte ens tidningar som El Mercurio förnekar att juntan ligger illa till internationellt och att solidaritetsrörelsen är ett faktum i Europa, USA och Latinamerika... Jag hoppas ni mår bra och fortsätter ert värdefulla arbete.

La Resistencia Popular 'Triunfará' (Det folkliga motståndet kommer att segra.)

Mejor Morir de Pie que Vivir de Rodillas' (Bättre att dö upprätt än att leva på knä.)

(Ur ett brev från Chile, feb. 1975)

Skicka in talongen till Chilekommittén,
Bryggargatan 4, 3 tr. III 21 Stockholm.

Jag är intresserad av att
--komma i kontakt med en lokalkommitté
--vara med i en studiecirkel om Chile

Namn.....

Adress.....

.....